

ALBIȚIA

NUMĂRUL 17 (1113) ANUL 72 SERIA II ● JOI 24 IV 1969 ● 8 pag. 25 bani

PE BULEVARDUL

ENTUZIASMULUI

de ION BANUȚA

De intri în București, din plăcere ori din alt motiv, ai să dai de o linie fantastică, nici din metal, nici din piatră, nici din praf. O linie durată dintr-un vast univers sufletesc înaltă și adâncă, normală și ciudată parcă. O linie unică în România socialistă și oriunde în lume. Bulevardul Entuziasmului. În el se varsă toate rîurile, toate fluviile fierbinți, toate entuziasmele. Asfaltul acestui neamăpomenit „Bulevard” pe cîi de ascuns tot pe atît de la vedere e durat dintr-un dulce și dirz suflet românesc și din sufletul tuturor neamurilor de prin aceste locuri dîndu-l o nouă dimensiune și frumusețe.

Asfaltul Bulevardului Entuziasmului e durat din crini albi, marginile din trandafiri roșii, văzduhul ce-l binecuvîntează din niște imensități albastre, cu din cînd în cînd și niște puncte negre pe curiosul traseu. Din ce amalgam secret de neștiute culori va fi fost durat un asemenea Drum în dansul fantastic de argint către Umanitate? Culorile lui se pierd parcă în neverosimil. Culoarea Vijeliei, a Șoaptei, a Liniștii, toate suind în imperiul infinitului. Pe Bulevardul Entuziasmului vin tărani plini de Floarea-soarelui, muncitori grei de Hunedoara, de Reșița, de Grivița Roșie, de 23 August. Toți duc în suflete sublime petale ale unor flori nemuritoare, din istoria glorioasă a României contemporane:

Cronica unui greier

Iubirea cea mare, Indolala cea crudă, Eroica. Ei spun precum Walt Whitman în „Pentru tine, Democrație”:

— „Voi construi cetăți nedespărțite, cu brațele înălțate pe după gîtul celorlalte, prin dragostea tovarășească, prin bărbăteasca dragoste a tovarășilor”.

Pe Bulevardul Entuziasmului te închini adînc în fața statuii Bălcescului, admiri pe cei 500 de mil de oameni care în anul 1944 au strigat cu voci aproape apocaliptice, zguduind catapeteazma cerului: — „Vrem, vrem, vrem un guvern al poporului!” Azi, pe această linie a entuziasmului trec plini de demnitate 20 de milioane de oameni. Oameni din zona spicelor de aur, din zona cuptoarelor de foc, din zona apelor de argint, din zona florilor de țel. Pe Bulevardul Entuziasmului trec oameni grei de faptele lor eroice aruncate în stindarde tricolore și roșii, plini de voie bună chît că zdrențe de nori negri mai întunecă o clipă cărarea fiecăruia. Oamenii aceștia deosebiți dau noi adîncimi tristeții și noi valori marilor impulsuri.

În Bucureștii aruncați în partea centrală a Cîmpiei Române, străpuns de o „Dimbovița apă dulce”, acolo unde se află Vulcan, Libertății, Cățelu-Nou, ah căteii!, Magazinul Adam și Eva, mai aflăm de Curtea Veche de arcari, zugrăvi, zidari, săbieri, potcovari... De umbli pe cărările istoriei aflîi cu orgoliu că pe aici Mihai Viteazul l-a potcovit pe Sinan-pașa, iar Vlad Tepeș a pus noi reguli în Țara Românească. Pe marginea Bulevardului Entuziasmului au urlat odată și lupi verzi, negri, bruni, ori de alte culori. Istoria i-a aruncat cu scîrbă în racla disperării.

Pe Bulevardul Entuziasmului ne întîlnim și ne despărțim numai o singură dată în viață. Pe aici trebuie să treacă fiecare om care e Om. Să treacă ziua spre a înțelege mai bine ce este frumos în Noapte și să treacă noaptea spre a înțelege ce este mai frumos în Zi.

Omule! Pe Bulevardul Entuziasmului trebuie să treci cît trăiești, întotdeauna numai plin de faptele timpului tău, cu fruntea sus.

sumar

ARTA POPULARĂ ȘI CONTEMPORANEITATEA
de Tiberiu Bănuțescu

pag. a 2-a

LENIN - 99 DE ANI DE LA NAȘTERE

pag. a 4-a

FREAMĂT - fragment de roman de Aurel Mihale

pag. a 5-a

ARTA POPULARĂ ȘI CONTEMPORANEITATEA

Un obiect de artă populară rămâne oricând o adevărată incintă pentru acela care-l privește. Există însă anumite date, înscrise în calendarul marilor acțiuni culturale-artistice ale țării noastre, când arta populară atît de bogată, de frumoasă și de febrilă, se dezvăluie sărbătorește în tregului popor, răsfrîndu-și frumusețile pe toate meleagurile, ca o nesfîrșită grădină înflorită. Mă gîndesc la anii în care au loc bienalele de artă populară, dar mai ales la cea de-a V-a, care va cînti în etape succesive, în decursul acestui an, cea de-a XXV-a aniversare a eliberării patriei. Ca un omagiu adus acestui eveniment deosebit din viața poporului nostru, județele — prin instituțiile lor de specialitate (case de creație, muzee, cămine culturale) — desigur că vor depune toate străduințele ca harta lor etnografică să fie reprezentată cît mai complet și cît mai sugestiv. Ca o condiție importantă însă a unei asemenea realizări, se impune, printre altele, ca specialiștii instituțiilor de care aminteam să fie bine pregătiți în acest domeniu și să știe foarte precis ce au de făcut și în ce condiții.

Una din cele mai delicate probleme rămîne cea a creatorului popular. De modul în care i se creează acestuia condițiile necesare desfășurării muncii sale creatoare, depinde apariția acelor lucrări care să exprime evoluția artel noastre populare în epoca actuală. Mai mult încă, asigurarea lor i-ar îngădui acestui meșter, de multe ori în vîrstă, să-și dezvăluie „secretele” și unor tineri cu asemenea aptitudini, chează și a prelungirii prin ani a bunelor tradiții și în ultimă instanță a menținerii tuturor zonelor folclorice vii ale țării noastre. Așadar, înainte de a proceda la selectarea obiectelor de artă populară, se pune problema creării lor, pentru ca printr-un proces firesc, bienala de artă populară să fie reprezentată cu lucruri noi. Or, în multe sate și comune de tradiție, creatorilor de artă populară nu li se asigură materialele necesare (bumbac, lemn etc.). În asemenea condiții, este explicabil de ce aceștia renunță la migala lor măiestră și preferă să-și ofere serviciile cooperativei meșteșugărești, chiar dacă nu pot influența procesul de producție și sînt determinați să confecționeze obiecte de serie, cu o valoare artistică, evident, mult inferioară. În felul acesta, la Segarcea, de pildă, s-a ajuns la confecționarea de covoare olteneste rotunde, de pas pe masă.

Tot datorită neasigurării condițiilor de care aminteam, creatorii populari produc, pentru a-și asigura un venit, pentru piață. Or, cerințele pieții, dominate de avatarurile modei, nu sînt întotdeauna un indiciu de bun gust în această materie, ci dimpotrivă. Interesant este faptul

că producătorii sînt conștienți de acest lucru și s-a ajuns ca țărănul să producă pentru interiorul său obiecte foarte frumoase iar pentru piață altele, lipsite de valoare artistică (ex. Maramureș).

Față de cele arătate, este necesar ca pe plan local să se ia acele măsuri care să contribuie la remedierea acestor deficiențe. În primul rînd, trebuie ca o serie de factori influenți să cunoască problemele artei populare și nevoile creatorilor populari. Pentru directorii de cămine culturale, care sînt în mare parte de curînd numiți în această funcție, ar fi binevenite cursuri și instrucțiuni de specialitate la nivel județean, pentru ca aceștia să poată interveni cu competență la conducerea consiliilor populare. Metodistii de specialitate ai caselor județene ale creației populare au datoria, la rîndul lor, să-și creeze un cerc larg de colaboratori.

În relațiile cu unitățile cooperativei meșteșugărești trebuie stabilită de către organele locale de cultură o asemenea colaborare, în care cooperativele meșteșugărești să accepte, în crearea prototipurilor ce le dau în lucru, sugestivele valoroase ale specialiștilor din instituțiile culturale de specialitate. La Bacău, școala populară de artă a realizat practic o asemenea colaborare.

Trebuie stimulată activitatea de cerc a căminelor culturale. Chiar dacă fetele din sate nu mai lucrează, de pildă, costume populare pentru nevoile lor vestimentare, ele pot fi antrenate să le confecționeze pentru formațiile de dansuri ale căminelor culturale, așa cum s-a întîmplat în județele Maramureș, Cluj, Ia Stoicanești (Olt) etc. Pe această linie, ținînd seama de evoluția gustului în mediul rural, nu numai în îmbrăcăminte dar și în mobilarea și decorarea locuințelor este necesar ca arta decorativă aplicată să se bucure de mai mult interes pe plan local, să i se consacre mai multe expoziții, să fie vehiculată mai intens prin intermediul decoratorilor consacrați, să fie inclusă într-o mai mare proporție în planurile de școlarizare ale școlilor populare de artă din țară. De altfel, în școlile populare de artă trebuie bine înțelese cele două coordonate principale: pe de o parte să se reproducă cu fidelitate obiectul tradițional (în măsura în care e frumos, deoarece nu tot ce este vechi este în același timp și frumos) iar pe de altă parte să se încerce trecerea la creație, deci la intervenția de bun gust, care să reprezinte, așa cum am mai spus, elementul de contribuție a epocii contemporane la dezvoltarea artei populare.

TIBERIU BĂNULESCU
șef de serviciu, Casa centrală
a creației populare

Scenă din spectacolul „Oul lui Columb”

Artiștii păpușari botoșăneni

Dacă dorim să asistăm la un admirabil dialog artistic, reluat periodic, între creatori pe de o parte și spectatori de altă parte, să alegem oricare din localitățile Dărăbani, Săveni, Urziceni, Bucecea, Răuseni, Frumușica și încă din multe altele din nordul Moldovei. Vom vedea, cum în ziua în care va sosi în sat cunoscutul autobuz al Teatrului de păpuși din Botoșani, locuitorii de toate vârstele se vor îndrepta grăbiți spre sala căminului cultural pentru a obține bilete de intrare la spectacol.

De 15 ani, artiștii păpușari botoșăneni, în turneele lor, parcă reconstituie itinerariile păpușarilor anonimi ce străbăteau odinioară tîrgurile și iarmaroacele din Moldova. În acea vreme, păpușarul ambulant lua în ascuțitul batjocurei — spre satisfacția țărănilor adunați în pripă — legile strîmbe și deopotrivă pe cei ce asupra poporului, închipuia jocuri satirice cu păpuși confecționate din cirpe colorate, reprezentînd figuri locale de boieri, vătăfi și jandarmi.

Teatrul de păpuși din Botoșani dispune astăzi de un bogat și variat repertoriu ce cuprinde comedii cu tematică actuală, povestiri și bas-

me dramatizate. Colecțiivul artistic al teatrului, împărțit în două trupe permanente, a prezentat pretutindeni pe teritoriile județelor Suceava, Neamț, Botoșani, spectacolele: „Pui de Om” (Victor Eftimiu), „Păcală argat” (T. Cetin), „Fram ursul popular” (Cezar Petrescu și Adriana Kiseleff), realizînd numai în această stagiune 150 spectacole în fața a peste 50 000 spectatori. Muncind cu talent și pasiune, artiștii păpușari au reușit să ofere sătenilor spectacole cuceritoare prin feeria basmelor evocate, au reușit să descrețască frunțile, stîrnind hohote de ris, datorită expresiilor comice ale păpușilor, făurite de fantezia sprîntară, mereu proaspătă, a pictorului Tache Dobrescu — membru fondator al teatrului.

Îngăduindu-mi un răgaz în luminosul și primitorul atelier al scenografului, am avut prilejul să cunosc fazele prin care trece păpușa, de la simpla idee plastică pînă la schiță, machetă și apoi personaj, animat de măiestria artiștilor mînuitori, de pildă Elena Preda, Sergiu Grigore, Elisabeta Grigoruță, Gabriela Nistorică, Lucica Vizitiu, Gena Rază, Iuliu Bocoș. Ispitit cu aroma inimitabilă a cafelei (servită pe cutia cu clei!) pe care scenograful îl știe să o facă după

rețete nemărturisite, am întîrziat în atelier, aflînd alte și alte lucruri interesante despre inimosul colectiv al teatrului. Astfel, am fost informat că actorii teatrului, în relația cu satul, nu se rezumă la turneele organizate periodic, ci, că ei îndrumă, nemijlocit, în calitate de instructori artistici, formații artistice de teatru de păpuși de amatori, menținînd legături permanente cu colectivele de păpușari amatori de la căminele culturale din Roma, Răuseni, Mitocu-Dragomirnei, Casa de cultură din Gura Humorului ș.a.

O dată cu sosirea primăverii, artiștii păpușari își reiau deplasările în comunele în care sînt așteptați ca oaspeți dragi, încercînd în faimosul autobuz și decorurile celui mai proaspăt spectacol („Oul lui Columb” după comedia satirică cu același titlu de G. Scripcă, fiind ultima premieră pe țară, prezentată în Botoșani). Directoarea teatrului, Viorica Veber, mă asigură de dezvoltarea impetuoasă a activității artistice a teatrului, mă asigură de ocrotirea forurilor tutelare județene, în ceea ce privește înfăptuirea tuturor proiectelor îndrăznețe ale teatrului.

**MIRCEA PETRE
SUCIU**

VĂ PREZENTĂM

ION DIACONU ● Ținutul Vrancei (vol. I și II)

Prof. Ion Diaconu, unul dintre cei mai de seamă folcloriști și dialectologi români, autor al citorva lucrări apreciate la vremea lor de specialiști, unele dintre ele chiar premiate de Academia Română (vezi Folclor din Rîmniceul Sărat și Reflexiuni asupra cîntecului și versului popular), realizează prin Ținutul Vrancei o monumentală monografie folclorico-etnografico-dialectală a unei regiuni bogate și originale în tradiții populare.

Această lucrare monografică a Ținutului Vrancei, concepută de autor în șase volume, din care s-a mai publicat unul selectiv în anul 1930, este rezultatul unor observații și cercetări folclorico-etnografico-dialectale îndelungate.

Ținutul Vrancei, din care apar acum două volume (primul constă dintr-un amplu studiu

monografic în care sînt texte comentate cu o fină artă literară și cu reale merite în înțelegerea estetică a creațiilor folclorice, cu toate variantele lor, din zona cercetată, iar al doilea cuprinde numai texte: balade, doine, strigături, colinde, plugușoare, descîntece etc., însoțite de interesante și utile note), nu este o colecție de material folcloric întîmplător, ci o antologie care cuprinde aproape întreaga poezie populară vranceană. Variantele Mioriței (peste două sute), care vor alcătui cuprinsul celui de-al treilea volum, se înscriu printre cele mai depline realizări artistice ale creatorului popular român și, pe bună dreptate, ele fac din Ținutul Vrancei un izvor nesecat al motivului, de unde apoi ar fi radiați în toată țara.

Dacă poezia epică ocupă un spațiu întins în colecția Ținu-

tul Vrancei, creația lirică este și ea foarte bine reprezentată, pe prim plan situîndu-se cîntecul de cîobănie, de dragoste și de haiducie ai căror formatori sînt țărani vranceeni, păstrători ai unora dintre cele mai vechi și frumoase creații și obiceiuri tradiționale românești.

Prin bogatul material folclorico-etnografico-dialectal și prin aparatul științific deosebit în care se fac considerări asupra conceptului de poezie-cîntec popular sau cîntec-vers popular subliniindu-se valorile incontestabile ale textelor, Ținutul Vrancei ocupă un loc de frunte în literatura domeniului, lucrarea constituind în același timp o contribuție de seamă la progresul folcloristicii și dialectologiei românești.

DUMITRU LAZĂR

Mureșul în sărbătoare

De la izvoare și pînă la cîmpia arădană, Mureșul străbate cinci județe, cu așezări străvechi, cu locuri în care natura își dezvăluie, la tot pasul, peisaje de o rară frumusețe. Dar Harghita, Mureș, Alba, Hunedoara și Aradul sînt județe binecunoscute și ca păstrătoare ale unora dintre cele mai frumoase tradiții artistice fiind asemuite de către unii localnici, cu cinci nestemate prinse în salba de comori ale folclorului nostru.

Aici, pe valea bătrînului Mureș, înainte de ivirea primilor ghiocci, s-a născut o inițiativă la fel de frumoasă și de gingașă, închinată celor mai scumpe sărbători ale poporului nostru, Ziua Eliberării României de sub jugul fascist, la cea de a 25-a aniversare și Ziua Republicii. Este vorba de „Festivalul folcloric al județelor de pe Mureș”. Deschiderea festivalului va avea loc în ziua de 8 iunie, la Izvorul Mureș. Cu acest prilej, formațiile artistice din județul Harghita vor prezenta un spectacol, alături de câteva formații folclorice din celelalte județe. Urmează apoi un șir de spectacole în circuit, în reședința de județ și în alte orașe.

Inchiderea festivalului va fi marcată de un spectacol la Alba-Iulia, cu selecțiuni din ansamblurile celor cinci județe participante la festival, prezentîndu-se, în fața spectatorilor, tot ce este mai specific și mai valoros din folclorul județului respectiv.

Cine nu știe?

Cine nu a auzit?

„PREVEDEREA ESTE MAMA ÎNTELEPCIUNII!“

Toate drumurile celor ce vor să ia o măsură DE PREVEDERE DUC LA

ADAS

O INSTITUȚIE DE ASIGURĂRI CUNOSCUTĂ PE TOATE MERIDIANELE GLOBULUI

ADAS este denumirea prescurtată a organizației naționale de asigurări, pe numele ei complet Administrația Asigurărilor de Stat. Aceasta este o unitate economică, având în atribuțiile sale administrarea și practicarea asigurărilor prin efectul legii și facultative de bunuri și persoane, are legături permanente — pe linia prestării de servicii — cu multe milioane de asigurați, atât din rindurile populației cit și al diferitelor unități economice de stat și cooperatiste.

Extinzind protecția prin asigurare s-au stabilit raporturi permanente cu peste 6 milioane de cetățeni, cu toate organizațiile cooperatiste — agricole, de consum și meșteșugărești, cu multe unități de stat de interes local și cu toate întreprinderile de stat de comerț exterior.

Concretizând cele de mai sus, se poate exemplifica: în asigurări au fost cuprinse 22 milioane animale, 8 milioane ha. culturi agricole, 5 milioane clădiri, 1,7 milioane călători zilnic, 1,8 milioane persoane (în asigurări de viață și accidente), întreaga flotă maritimă și aeriană, majoritatea transportului de mărfuri care fac obiectul comerțului exterior (import-export cu mijloace maritime, fluviale terestre și aeriene), bunurile statului aflate în străinătate, inventarul cooperativelor agricole de producție, bunurile și mărfurile din inventarul și depozitele UCECOM și Centrocop etc. Pentru acestea s-au asumat răspunderi permanente, de peste 150 miliarde de lei la asigurările interne și circa 6 miliarde lei valută la asigurările externe.

Asigurații au primit din partea Administrației Asigurărilor de Stat, în anul 1968, numai pentru animalele și culturile dăunate, sume importante: cooperativele agricole de producție au primit despăgubiri în valoare de peste 300 milioane lei; cetățenii au primit peste 150 milioane lei numai pentru pagubele suferite la animale și clădiri. Acestea sînt, desigur, numai cîteva exemple. De aceea, se spune că „ADAS la nevoie se cunoaște“, ceea ce este un adevăr de care s-au convins foarte mulți.

Asigurările facultative în rindurile populației se mai pot încă dezvolta. Administrația Asigurărilor de Stat depunând strădanii deosebite pe această linie chiar dacă în țara noastră nu există așa-numita TRADIȚIE în asigurare, chiar dacă unii cetățeni nu cunosc încă suficient avantajele asigurărilor practicate de ADAS.

S-a făcut mult și mai este încă de făcut destul de mult în această direcție, atenția fiind îndreptată asupra calității și pregătirii lucrărilor ADAS, unei cit mai bune organizări a muncii și simplificării lucrărilor, instruirii și activizării organelor consiliilor populare comunale care au atribuții legale cu realizarea asigurărilor de stat etc.

ADAS desfășoară și o intensă activitate de popularizare, prin presă, radio, televiziune, cinematografie și alte numeroase mijloace.

În anii 1967 și 1968, s-au tipărit peste 9 milioane de materiale (afișe, prospecte, pliante etc.), care pot fi procurate de la orice lucrător ADAS sau de la oricare unitate a Administrației Asigurărilor de Stat, servind la documentarea tuturor acelor care vor să ia o măsură de prevedere, încheind una sau mai multe asigurări la ADAS.

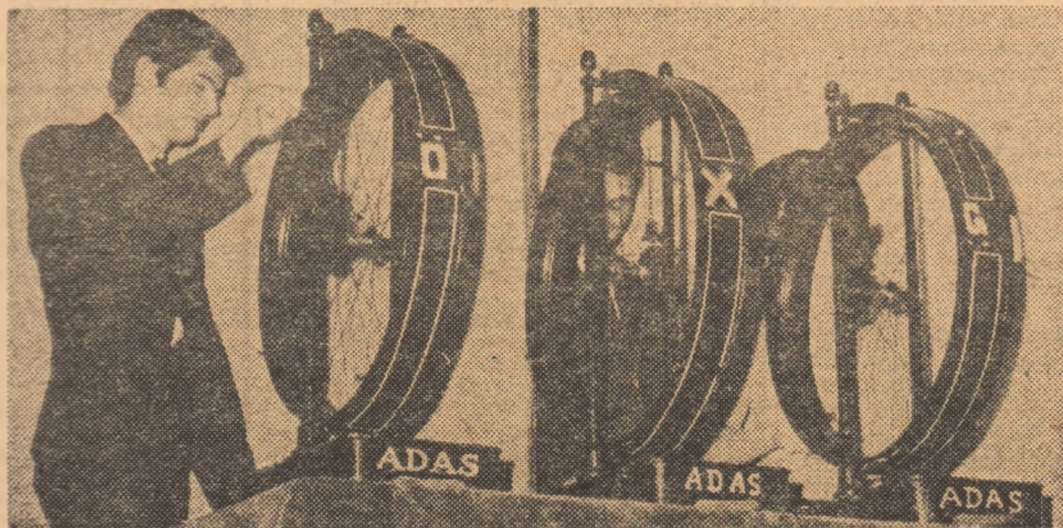
Populația — și mai ales cea de la sate — este încă insuficient informată asupra utilității și avantajelor asigurărilor, asupra condițiilor în care acestea se încheie sau care stau la baza calculării despăgubirilor și a altor drepturi ce li se cuvin. De altfel, datele statistice arată că majoritatea scrisorilor și sesizărilor primite la unitățile ADAS se referă la necunoașterea rolului asigurărilor, a drepturilor și obligațiilor asiguraților. Iată de ce este necesar să se cunoască diferite amănunte despre activitatea de asigurare, despre rolul asigurării și menirea acesteia.

Materialele publicate în paginile de față sînt tocmai o posibilitate în această direcție, o invitație de a tua cunoștință de foloasele asigurării la ADAS.

TRAGERILE DE AMORTIZARE

Tragerile de amortizare oferă asiguraților avantajul de a putea primi suma asigurată (totală sau în parte) și înainte de expirarea asigurării.

Se știe că asigurările se încheie pentru diferite sume: 3 000, 5 000, 10 000, 15 000 de lei etc. Pentru fiecare O MIE DE LEI din suma asigurată, cetățenii indică o combinație de trei litere, de exemplu D.A.B. Combinațiile se înscriu în contract, astfel încît în cazul cînd se încheie o asigurare pentru 10 000 de lei, de exemplu, asiguratul va avea 10 combinații de litere cu care participă — lunar — la tragerile de amortizare.

Aspect de la o trageră de amortizare care a avut loc în sala Teatrului „Constantin Tănase“ din Capitală. Se stabilește o nouă combinație.

La SFÎRȘITUL FIECAREI LUNI, (deci de 12 ori pe an), Administrația Asigurărilor de Stat organizează tragerile de amortizare. Acestea sînt publice.

În fiecare lună se amortează (sau, într-un sens mai larg — se extrag) cîte 8 combinații de litere. Acestea se aduc la cunoștința asiguraților prin presă, radio, afișare la sediile unităților ADAS etc. Asigurații pot confrunta combinațiile din polițele lor cu cele ieșite cu prilejul tragerilor. Combinațiile de litere din polițele de asigurare se consideră ieșite la tragerile de amortizare, dacă ordinea lor corespunde cu ordinea literelor din combinațiile ieșite la tragere.

În caz de amortizare, ADAS plătește o parte sau toată suma asigurată, în funcție de numărul combinațiilor de litere ieșite la sorți.

Tragerile de amortizare sînt un avantaj important acordat de ADAS celor care încheie asigurări mixte de viață.

CU PROMPTITUDINE

Foarte mulți dintre cetățenii care au încheiat asigurări la ADAS au putut constata promptitudinea cu care se achită sumele asigurate sau despăgubirile cuvenite. De altfel, se cuvine menționat faptul că Administrația Asigurărilor de Stat a pus, în centrul preocupărilor sale, problema scurtării timpului de plată a despăgubirilor, aceasta fiind un indicator calitativ al

activității instituției de asigurare.

Așa a fost posibil ca — într-un singur an — 1968, Administrația Asigurărilor de Stat să fie în măsură să-și materializeze răspunderile asumate, plătind peste 820 de mii de pagube și circa 80 de mii de sume asigurate. Aceasta este o dovadă că atunci cînd e necesar și drept, ADAS... plătește!

CIFRĂ EDIFICATOARE

Un singur exemplu este edificator pentru a evidenția avantajele pe care le oferă asigurările cooperativele agricole de producție: în anul 1968 Administrația Asigurărilor de Stat a acordat c.a.p., care au avut încheiate diferite forme de asigurări de bunuri, despăgubiri, care depășesc cifra de 300 de milioane de lei. Acestea au contribuit efectiv la menținerea potențialului economic al cooperativele agricole de producție.

RĂSPLATA PREVEDERII

Pentru cetățenii care nu neglijează să-și protejeze bunurile, încheind diferite forme de asigurări, despăgubirile acordate de Administrația Asigurărilor de Stat le dă posibilitatea să-și refacă bunurile deteriorate sau distruse de accidente sau fenomene ale na-

Cea mai bună dovadă în acest sens o constituie faptul că, în anul 1968 s-au acordat cetățenilor asigurați, care au avut pagube la bunurile asigurate, despăgubiri de peste 150 de milioane de lei.

Așadar, nu neglijați încheierea unei asigurări de bunuri la ADAS.

R
E
T
I
N
E
T
I

ALEGEȚI! ADAS vă oferă

— De fapt, cele ce vreau să vi le spun nu sînt cine știe ce ispravă. Orice gospodar cu cap ar fi făcut la fel. Dar, fiindcă mă rugați, iacă vă voi povesti.

Muncesc de mulți ani pe tarlalele cooperativei agricole. Și, din toată truda, dar mai ales din ce am scos în ultimii ani — că merge strună cooperativa de cînd avem un nou președinte — mi-am clădit o casă. Întîi o cameră, pe urmă încă două, apoi încă una și o șură — mă rog, casă în

**DA!
AȘA
E
BINE...**

lege, că nu știu dacă vă spusei, am și două fete.

Și, cum vă spuneam. Azi o cameră, mîine alta, casa a ieșit mai mare dragul! Acu' să tot fie vreo 18 luni de atunci, mă sfătuește nevasta să merg la ADAS să fac o asigurare. Mersei. Plății 100 de lei pe un an și asigurai bunuri în valoare de 50 000. Drept să spui, îmi cam părea rău de sută. După numai vreo 7 luni aveam să mă conving că făcusem bine încheind asigurarea complexă a gospodăriei. Eram la cămin, la film. Cum de s-o fi aprins casa nici acum nu știu. Ghinionul dracului, tocmai mie să mi se întîmple una ca asta. N-a ars tot, dar nici n-a rămas mult. Vă dați seama ce jale. Am ieșit din impas cu asigurarea. Încasai despăgubiri: vreo 35 000 de lei. Drept să spun, nu mă așteptam să-i iau așa repede. Am refăcut casa, am cumpărat altă mobilă, televizor, covoare și cite altele.

Asta-i tot! Ba nu, mai e ceva. Ieri am reinnoit asigurarea. Să nu se întrerupă nici-o zi.

MARIN OLERIU
brigadier zootehnic

DE BUNURI

ASIGURAREA PAUȘALĂ

Există posibilitatea ca fiecare țaran cooperatist să-și ia singur o măsură de prevedere, să preîntîmpine neajunsuri care s-ar produce în urma calamităților naturale sau a altor întîmplări neprevăzute. O astfel de măsură de prevedere o reprezintă Asigurarea facultativă paușală.

Printr-un singur contract de asigurare și în schimbul plății unei prime unice, convenabile, în asigurarea facultativă paușală sînt cuprinse una din speciile de animale, bunurile din gospodărie, titularul asigurării, pentru cazurile de accidente ce i s-ar întîmpla în orice loc, și soția acestuia, pentru unele cazuri de accidente întîmplate la domiciliu.

Iată care sînt speciile de animale ce se pot asigura și sumele pentru care acestea se asigură (se asigură una din aceste specii, la alegerea asiguratului): vitele cornute mari — trei bovine de producție, în vîrstă de la șase luni pentru suma totală asigurată de 1 000 de lei; porcine — 4 capete în vîrstă de la șase luni, pentru suma asigurată totală de 700 de lei; ovine sau caprine — 10 capete, în vîrstă de la un an în sus, pentru suma asigurată totală de 650 de lei.

La cererea asiguratului, prin același contract, se poate încheia un supliment de asigurare pentru una sau două dintre celelalte specii de animale, în afară de cele cuprinse în asigurarea paușală de bază, precum și pentru majorarea sumei asigurate la 2 000 de lei pentru vitele cornute mari de rasă.

Și din punctul de vedere al cazurilor, care pot produce pagube și pentru care se acordă despăgubiri, asigurarea este avantajoasă. Administrația Asigurărilor de Stat acordă despăgubiri atît în cazurile de pierdere a animalelor în urma bolilor, molimelor, ori acci-

dentelor, cît și în cazurile de sacrificare a animalelor dacă aceasta s-a făcut pe baza dispoziției date de organele competente, în legătură cu aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a molimelor, în urma unei boli incurabile sau accident care exclude posibilitatea utilizării pe mai departe a animalului.

Pentru bunurile din gospodărie asigurate se acordă despăgubiri în limita sumei de 5 500 de lei — în cazurile de pagube provocate de unele accidente cum sînt: incediul, trăsnetul, explozia, ploala torențială, inundația, furtuna, cutremurul de pămînt, alunecarea de teren etc.

În cazul asigurării de accidente, asiguratul are posibilitatea să primească din partea Administrației Asigurărilor de Stat, pentru invaliditate permanentă totală sau deces, o sumă asigurată pînă la 15 000 de lei.

Deși avantajele, pe care le oferă pentru obținerea de despăgubiri și a sumelor asigurate în cazurile de vătămare sau distrugere a bunurilor precum și în cazurile de reducere sau pierdere a capacității de muncă sînt numeroase, totuși prima de asigurare este de numai 125 de lei pe un an și de 80 de lei pentru șase luni.

ASIGURAREA COMPLEXĂ A GOSPODĂRIILOR CETĂTENILOR

De la introducerea ei, asigurarea complexă a gospodăriilor se bucură de o apreciere deosebită. Aceasta se dovedește prin numărul mare de contracte încheiate între Administrația Asigurărilor de Stat și populația de la orașe și de la sate. Sînt cetățeni care ar dori să cunoască mai îndeaproape această formă de asigurare practică de ADAS. Pentru aceștia publicăm amănunțele de mai jos.

În asigurare se cuprind:
— bunurile din gospodărie;
— persoana care a încheiat asigurarea și soția (respectiv soțul acesteia);
— obligațiile (despăgubirile civile) care ar rezulta pentru asigurat și membrii familiei sale față de proprietarul imobilului în care locuiesc sau față de alte persoane, ca urmare a unor daune și accidente.

În general, în asigurare sînt cuprinse aproape toate bunurile care se află într-o gospodărie, cele luate în deplasare în aceeași sau altă localitate, bunuri aparținînd atît asiguratului și membrilor familiei acestuia, cît și altor persoane,

dacă acestea se află în foloșința sau păstrarea asiguratului sau a membrilor familiei sale.

Persoana care încheie contractul și soția acesteia (sau soțul) sînt cuprinse în asigurare pentru urmările accidentelor, invaliditate permanentă sau deces, ce se pot întîmpla la domiciliu.

Cît privește obligațiile față de proprietarul imobilului sau față de alte persoane, ADAS acoperă despăgubirile civile pe care asiguratul și membrii familiei sale le-ar datora atît proprietarului pentru pagube la imobil (provocate de incendiu sau explozie), cît și altor persoane pentru accidentarea lor sau avarierea bunurilor lor, la domiciliul asiguratului.

Cel ce încheie o asigurare complexă pentru gospodăria sa plătește o primă de asigurare, care se stabilește în funcție de mărimea sumei asigurate. Spre exemplu, pentru o sumă asigurată de 30 000 de lei se plătește o primă anuală de numai 60 de lei, asigurarea fiind valabilă un an.

ASIGURAREA ANIMALELOR

Foloasele ce le aduc animalele pentru gospodăriile cetățenilor sînt bine cunoscute. Este deci firesc ca posesorii acestora să manifeste grijă pentru buna lor întreținere și folosință.

Pentru a trece mai ușor peste unele neajunsuri — care se ivesc — cetățenii pot încheia asigurări facultative de animale.

În această asigurare se cuprind: bovinele (boii, taurii, vacile, bivoli și bivolițele) în vîrstă de la 6 luni; cabaline (caii, armăsarii și iepele) în vîrstă de la un an, pînă la 15 ani inclusiv; porcinele (porcii, vierii și scroafele) în vîrstă de la 6 luni; ovinele și caprinele (oile, caprele și țapii) în vîrstă de la 1 an în sus.

Iată cîteva dintre cazurile care pot provoca pierderea animalelor, și pentru care Administrația Asigurărilor de Stat acordă despăgubiri: focul, explozia, trăsnetul, acțiunea curentului electric, cutremurul de pămînt, surparea de teren, inundație, furtună, uraganul, grindina, atacul fiarelor al animalelor sau mușcătura șerpilor, înțepătura insectelor veninoase, otrăvirea subită cu ierburi sau substanțe toxice, distocia (fătura grea), umflarea (meteorizarea acută) din cauza furajelor, insolația, leziunile interne provocate de înghițirea de obiecte, inecul, castrarea făcută de organele veterinare etc.

Se acordă despăgubiri și în cazurile de sacrificare a animalelor, dacă aceasta s-a făcut pe baza dispoziției organelor competente în legătură cu aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a epizootiilor, în urma unei boli incurabile care exclude posibilitatea utilizării pe mai departe a animalelor; în cazul cînd animalul a suferit un accident, sau în urma unei boli care-l amenință cu moartea sigură, și în cazul cînd animalele au fost scoase din gospodărie, în baza ordinului organelor veterinare pentru combaterea morvei și anemiei infecțioase.

ASIGURAREA CULTURILOR AGRICOLE

Se cunoaște că asigurarea culturilor agricole și a rodului viilor, încheiată la ADAS, garantează cooperativelor agricole de producție obținerea de despăgubiri, alături de cele convenite din asigurarea prin efectul legii, care permit reluarea procesului de producție și plata zilelor-muncă la nivelul planificat.

Asemenia măsură de prevedere a fost luată în anul 1968 de aproape toate unitățile cooperative. Ca urmare a pagubelor suferite, acestea au primit despăgubiri în valoare de peste 64 milioane de lei la partea facultativă și de peste 45 milioane lei la asigurarea prin efectul legii.

Pentru anul agricol în curs, cooperativele agricole de producție au posibilitatea să încheie asigurarea de abonament a culturilor și a rodului viilor, fie pentru una, fie pentru mai multe sau pentru toate felurile de culturi asigurabile, de pe întreaga suprafață cultivată, a fiecărei culturi în parte. La această asigurare nu se prevede un termen de expirare, fiind valabilă în fiecare an agricol, dacă nu se denunță de unitatea asigurată; primele de asigurare se achită în 4 rate, beneficiindu-se de o reducere de 5 la sută în situația cînd contractul a fost încheiat pentru toate culturile agricole asigurabile, iar despăgubirile se primesc la plafonul maxim prevăzut la asigurarea obișnuită de culturi agricole.

CONVOR

ȘTEFAN PAVEL

directorul Direcției Asigurări de bunuri din Direcția generală ADAS

Printre numeroasele măsuri de prevedere ce pot fi luate de orice cetățean se află și asigurările de bunuri ce se pot încheia la ADAS. Despre aceste asigurări am primit amănunțite în cadrul unei convorbiri cu tov. Pavel Ștefan, directorul Direcției asigurări de bunuri, din Direcția generală ADAS.

— Vă solicităm, mai întîi, cîteva precizări cu privire la aplicabilitatea asigurărilor de bunuri.

— La orașe, ca și la sate, se desfășoară intens o activitate care conduce — în mod permanent — la creșterea nivelului de viață al oamenilor. Cei ce doresc să ia o măsură de prevedere pentru cazurile cînd avutul lor ar fi vătămat sau distrus ca urmare a unor cauze neprevăzute, deosebite, se pot adresa Administrației Asigurărilor de Stat, care a introdus diferite forme de asigurare menite să satisfacă aceste interese ale cetățenilor. Socotesc util să arătăm că numărul celor ce încheie asigurări de bunuri la ADAS este în continuă creștere, aceasta dovedind utilitatea asigurărilor pe care le practicăm, avantajele lor multiple.

— Poate fi vorba de asigurări de bunuri specifice oamenilor muncii de la sate și asigurări de bunuri cu destinație specială: cetățenii localităților urbane?

— Desigur. Avîndu-se în vedere specificul asigurării, se poate afirma că asigurarea facultativă a animalelor se solicită mai des la sate. Dar o astfel de asigurare pot încheia și cetățenii posesori de animale care locuiesc în orașe. Este doar unul dintre exemplele ce pot fi date ca răspuns la întrebarea de mai sus. Voi enumera alte cîteva dintre denumirile unor asigurări de bunuri practicate de ADAS: Asigurarea complexă a gospodăriilor cetățenilor, Asigurarea paușală, Asigurarea autovehiculelor, Asigurarea globală a proprietarilor de motocicli (avarii, despăgubiri civile, cazurile de accidente ale conducătorului și persoanele transportate). În funcție de preferințe, de interese, cetățenii pot solicita încheierea oricărei asigurări de bunuri. Între asigurările menționate mai sus, sînt unele, cum este de exemplu Asigurarea paușală, care pot fi încheiate numai de locuitorii satelor.

JUDEȚELE NOASTRE

BIHOR

Crișurile străbat pământul Bihorului încărcate de amintirile istoriei. Pe acest teritoriu, dispus ca un amfiteatru ce urcă din Cîmpia de vest pînă pe crestele Munților Apuseni, Crișurile curg printre multe vestigii ale trecutului.

La 13 kilometri de Oradea, pe șoseaua ce duce la Satu-Mare, se află cetatea de pămînt de la Biharla, mărturie a primei formațiuni prestatale din acest ținut, reședința vovodului Menumorut, teatrul unor lupte purtate aici cu o mie de ani în urmă.

Cîteva veacuri după căderea cetății, tot aici s-au desfășurat ultimele încercări de rezistență a țărănilor în răscoala din 1514. După înfringerea de la Timișoara și martirizarea lui Doja, răsculații au mai încercat să se apere la Biharca. Aproape 3000 de țărani au pierit în această ultimă bătălie, iar conducătorul lor, Laurențiu Mesaroș, a fost tras în țepă, apoi ars pe rug.

Împreună au luptat secole de-a rândul oameni ai muncii români, maghiari și de alte naționalități de pe aceste meleaguri, pentru libertate și dreptate socială. Împreună au luptat împotriva turcilor și ocupației habsburgilor, împotriva exploatarelor și impilatorilor.

La Aleșd, în centrul orașului, se află un monument ridicat în cinstea celor 33 de țărani români și maghiari uciși în răscoala din 1904.

Crișurile au văzut și oștile victorioase ale lui Mihai Viteazul. Flacăra răscoalei lui Horia, apoi cea a revoluției din 1848 le-au luminat apele. La Oradea a trăit Iosif Vulcan, fiu ilustru al județului, fondatorul și directorul prestigioasei reviste „Familia”, entuziastul luptător pentru afirmarea valorilor culturii românești. În Muzeul memorial „Iosif Vulcan”, din strada care-i poartă numele, în casa în care el a locuit și a redactat „Familia”, poți vedea printre altele, numerele revistei în care au apărut primele poezii ale lui Eminescu.

În acest oraș și-a scris tinărul Ady Endre faimoasele și zguduitoare sale articole împotriva nedreptății sociale și asupririi. De aici, de pe malul Crișului cel Repede și-a luat el zborul spre culmile poeziei. Amintirea acestui mare poet e cinstită de un muzeu memorial.

Crișurile sînt martore și ale noii istorii a acestor meleaguri. Ele străbat azi un peisaj nou, apele lor poartă imaginea și ecoul marilor prefaceri petrecute în această parte a țării, și a unui altfel de trai pe care îl duc oamenii aici.

Cunoscutul vers „Munții noștri aur poartă”, inspirat din contrastul dintre bogățiile Munților Apuseni și sărăcia oamenilor din trecut, se raporta foarte bine și la Bihor. Deși în subsolul lui se aflau zăcăminte de tot felul, bogățiile se exploatau rudimentar și cu mici excepții prelucrarea lor se făcea meșteșugărește.

Versul amintit are azi altă rezonanță pe plaiurile bihorene. Din minele de la Derna Vărzari, de la Cornișel ș.a. se scoat la suprafață anual peste 2 milioane de tone de cărbune, iar în munții Piatra Craiului, de unde se extrage bauxita, începe geneza aluminiului românesc. Peisajul industrial al Bihorului de azi, bogat și divers, cuprinde uzine și fabrici cu renume nu numai în țară ci și peste hotare.

Uzina de Alumină, Fabrica de produse chimice „Sinteza”, Uzina constructoare de mașini „Infrățirea” ș.a. se inscriu printre uzinele de seamă ale țării noastre. De curind a intrat în funcțiune un nou obiectiv important al industriei chimice, Rafinăria „Crișana” de la Suplacu de Barcău.

Industria ușoară a cunoscut și ea o propășire uimitoare. Pentru a ilustra proporțiile și imaginea dezvoltării ei, este de ajuns să apelăm la două cifre. Anul trecut, Fabrica de încălziminte „Solidaritatea” și alte unități au produs 7 milioane perechi de încălziminte, iar Fabrica de mobilă din Oradea are o capacitate anuală de 24 mii de garnituri convenționale. Azi 48 de întreprinderi de pe plaiurile bihorene exportă produsele lor în 55 de țări ale lumii.

Alta-i azi și imaginea agriculturii din județul Bihor. Pe tarlalele cooperativelor agricole de producție și ale întreprinderilor agricole de stat lucrează 2840 de tractoare, 1170 diferite combine, 1759 de semănători mecanice.

În județul Bihor s-au ridicat dezvoltate uzine agricole. Complexul de sere de la Oradea va crea o „vară

veșnică” pe o suprafață de 131 hectare iar cel de creștere și îngrijire a porcilor de la Palota are o capacitate de 100000 de capete.

Lucrări de hidroameliorații de mare amploare se desfășoară pe Valea Ierului pe o lungime de 80 de kilometri, lucrări ce cuprind și teritoriul din județele Arad și Satu-Mare.

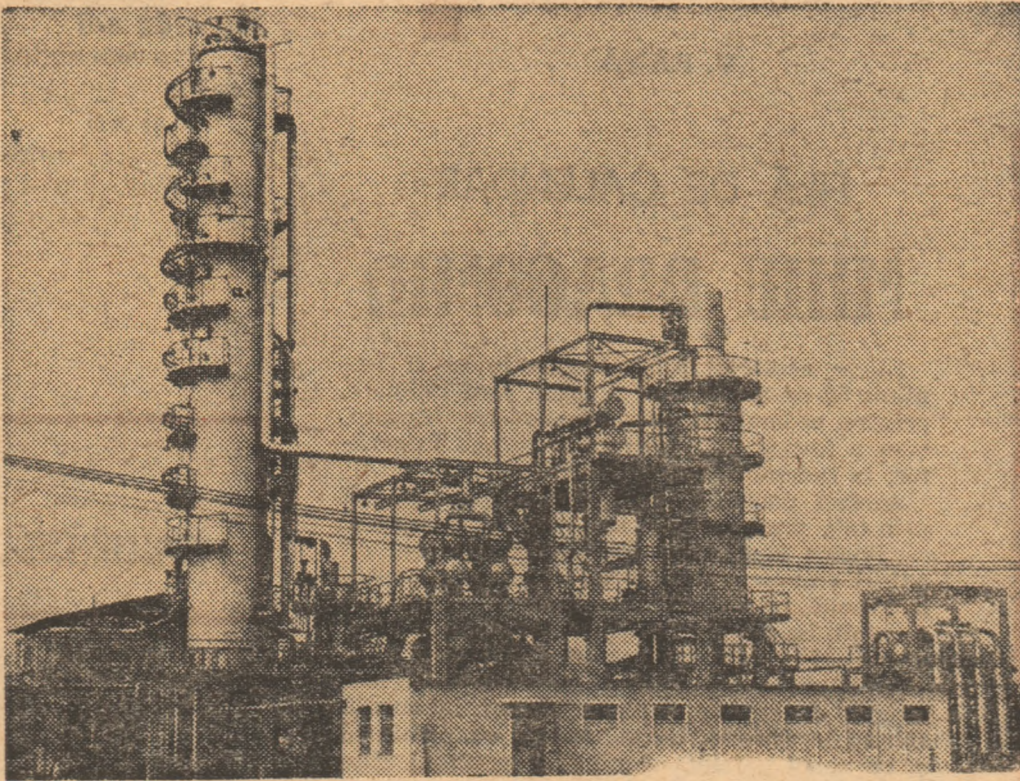
Am auzit un cîntec frumos interpretat de o țărăncă pe scena unui cămin cultural din Bihor. Nu-mi reamintesc exact textul, dar el sugera drumul Crișului curgînd prin satul ei și noaptea pe lumină. Cîntecul este adevărat. Adevărat însă nu numai pentru localitatea de unde era cîntăreața. Azi 314 sate și comune ale județului Bihor sînt electrificate și în multe așezări Crișurile curg și noaptea, pe lumină.

Tot ce s-a înfăptuit aici este rodul efortului comun, al oamenilor muncii români, maghiari și de alte naționalități care trăiesc pe aceste plaiuri. Uzinele și fabricile, nolle construcții, realizările din toate domeniile vieții simbolizează și oglindesc frăția și patriotismul, aportul comun la propășirea și dezvoltarea județului, al tuturor celor ce muncesc, indiferent de naționalitate.

Un tezaur inestimabil al județului este bogata și valoroasa creație populară, vestitul folclor bihorean. La Muzeul din Beiuș poți admira renumitele sumane din Stei, portul femeiesc din Talpe și Sinmartin și frumoasa ceramică din Lelești pe al cărui fond roșu-mat se inscriu motive geometrice. Vestită este și ceramica albă din Vadul Crișului și Borod. De mare valoare artistică sînt și sculpturile în lemn de la Buntești, Cresula și din alte localități.

Ansambururile folclorice și alte formații artistice de amatori din județ aduc pe scenă obiceiuri și tradiții locale vechi. „Zilele folclorului bihorean”, ansamblu de manifestări desfășurate nu de mult în județ, au constituit un eveniment deosebit de important în popularizarea, păstrarea și dezvoltarea folclorului din Bihor.

I. RADU

Rafinăria „Crișana” din Suplacu de Barcău.

De astă dată ne vom ocupa de cîteva din scrisorile prin care cititorii au cerut sprijinul redacției în rezolvarea unor probleme ce interesează întreaga obște a satului.

Cu cîteva timp în urmă, din satul Brătești, județul Bacău, ni se relata că de ani de zile, drumul județean Tg. Ocna-Brătești-Birsănești este impracticabil. „Oamenii, se arată în scrisoare, în loc să circule pe drum, sînt siliți să treacă prin curțile unor cetățeni, pe finețe, ca în timpuri primitive. S-au făcut demersuri, s-au primit făgăduieli că lucrurile se vor rezolva, dar nu s-a realizat nimic.”

Deslușim în aceste rînduri ce poartă semnătura a zeci de ce-

DE VORBA
CU CITITORII

tățeni și nemulțumire și critică, ba chiar puțină ironie. Dar ceea ce este mai important, am aflat mult adevăr, dovadă promptitudinea cu care Consiliul popular județean, la semnalarea redacției, a răspuns că „se vor lua grabnice măsuri”. Așadar, stimă cititori din Brătești, sperăm că ne veți trimite primele vești bune despre drumul județean, prilej de bucurie pentru dumneavoastră și pentru noi.

„Problemele satului sînt problemele noastre — ne scrie Achim Matei din Silvașul de Cîmpie, județul Bistrița Năsăud — și ne simțim obligați să vorbim despre ele, să participăm la rezolvarea lor. În anul trecut, bunăoară, magazinul cooperativei de consum, din centrul comunei, a vîndut mărfuri în valoare de un milion 400 mii de lei și e bine. Dar, se simte nevoia construirii unui magazin universal, deoarece localul existent nu mai corespunde necesităților crescînde ale populației”.

Firește doleanțele celor din Silvaș nu se vor realiza peste noaptea. Dar, nu va trece mult timp și se vor putea făli cu un magazin de toată frumusețea.

Între Brazova, județul Timiș, și Seini-Maramureș se află o distanță destul de mare. Cei din Seini sînt vestiți pentru cultivarea căpșunilor. S-a aflat această și la Brazova în urma unui articol publicat în „Albina”. Și iată o scrisoare de la Irma Barboni, directoarea școlii. „Am citit cu interes articolul semnat de tovarășul Mihai Bălaș din Seini. Am vrea să cultivăm în grădina școlii căpșuni de Seini. Cum să facem? Poate ne puteți ajuta”.

Ne-am adresat profesorului Mihai Bălaș din Seini, care ne-a răspuns numai după cîteva zile: „Vă facem cunoscut că vom satisface cererea învățătoarei din Brazova, trimițîndu-i stoloni de căpșuni prin poștă”.

Mîi de mulțumiri din partea noastră, tovarășe Bălaș. Dacă cei din Brazova vor prînde gustul căpșunilor, n-ar fi de mirare să auzim de o întrecere cu Seini!

CL. MUNTEANU

Carnet de reporter

APA DIN CÎMP

Zeița Geeă dă oamenilor mult de lucru. S-a îmbăiat în zeama zăpezilor, s-a clătit cu ploii și-i curg de pe trup șiroaie. Lăutul de primăvară glia și-l face îmbrăcată în satin verde. Am văzut grîul sub apă și mi-am adus aminte că în decurs de un an am stat între setea de apă și saț. Natura nu știe uneori să-și îngrijească puii. Grîul în îmbrățișarea sufocantă a bălților cere stins ajutorul El e livid ca morții spălați de ape. Grîul de sub apă m-a făcut totdeauna să sufăr. Cine a auzit cum crește grîul știe ce-i asta. Îți vine să te duci să iei apa cu

pumnul căuș și s-o cari pînă la Dunăre sau la mare. Și să vezi locul uscat, grîul sculîndu-se după boală, plin de nădejdi firave. Am trecut de trei ori într-o săptămîină pe lîngă un cîmp, în care ziua am văzut dîra soarelui, iar noaptea răsturnat cerul. Am văzut cerul în apă. Era în asta ceva straniu, de necrezut. Dar după o săptămîină, cîteva zeci de oameni frămîntînd noroiul în miini și picioare goneau apa din cîmp.

Am întrebat pe cineva unde mă află, fiindcă tabloul avea în el ceva încăpăținat și eroic. Secau ape-

le și făceau loc porumbului. Cine știe al cui putea fi locul, dar aș fi vrut atunci ca toți să iasă cu sapele și să alunge stelele din apă. Așa cum au făcut sătenii din Teleorman. Au salvat mari suprafețe de grîu. Apoi au pus termometrul la sînul Geei și pe terenul clisos încă, au semănat porumbul.

Cum au mai făcut și cel din Valea Mare (Bihor). Duminică, zi de sărbătoare, a ieșit toată suflarea și au mers o zi întregă în urma semănătorilor, cu o răbdare și o dirzenie demne de cel mai autentic elogiu.

V. TUDOR

ANUNȚ

Întreprinderea de industrie locală „Cheile Dornei” Vatra Dornei, produce nămol terapeutic natural pentru tratare la domiciliu a bolilor reumatismale, ginecologice, ortopedice sau ale nervilor periferici.

Produsul a fost autorizat de Ministerul Sănătății.

Se poate procura prin farmacii și oficiile farmaceutice.

Instrucțiunile de folosire a nămolului se află în pachet, al cărui cost este de 11 lei.

UN COLOCVIU AL RĂSPUNDERILOR MAJORE

Tradiționala reuniune a înaltului for studențesc, Conferința Uniunii asociațiilor studențești din România a intrunit în Capitală reprezentanții organizațiilor de tineret din instituțiile de învățământ superior, într-un amplu colocviu a cărui temă majoră a fost contribuția lor la formarea viitorilor specialiști necesari economiei și culturii socialiste.

Desfășurându-se într-o perioadă de muncă efervescentă pentru traducerea în viață a hotărârilor Plenarei C.C. al P.C.R. privind îmbunătățirea activității organizațiilor de tineret, de aplicare a prevederilor noii legi a învățământului, conferința se definește ca un eveniment deosebit de important în viața universitară.

145 000 de studenți din cele 16 centre universitare ale țării și-au trimis la această amplă dezbateră a problemelor vitale ale existenței lor mesajul de entuziasm, de înaltă răspundere civică, de atașament profund față de popor și partid.

Vastitatea problematicii abordate de la tribuna conferinței demonstrează maturitatea cu care tineretul universitar își înțelege menirea. Pregătirea pentru a deveni specialiști cu înaltă calificare, participarea la întreaga viață politică a țării, formarea unui profil etic și a unui orizont de cultură la nivelul exigențelor epocii, organizarea unei bogate activități de folosire a timpului liber sînt coordonatele esențiale ale deosebirii.

Evidențierea convingătoare a realizărilor obținute în ultimii doi ani, reliefaarea lucidă a neajunsurilor încă existente, profilarea și jalonaarea muncii viitoare, stabilirea cadrului organizatoric formulat în noul statut al U.A.S.R. au făcut din această conferință un moment important în evoluția activității organizațiilor de tineret din institut și facultăți, în contextul dezvoltării generale a țării noastre.

Gindurile și simțămintele studen-

țimii sînt reflectate elocvent în scrisoarea adresată Comitetului Central al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu: „Răspunzînd cu elan tineresc încrederii pe care ne-o acordă Partidul Comunist Român, întregul nostru popor, sîntem hotărîți să nu precupețim nici un efort pentru a deveni specialiști capabili să răspundă cu competență cerințelor actuale și de perspectivă ale economiei, științei și culturii naționale, ale edificării socialismului și comunismului în patria noastră”.

Prezența la conferință a conducătorilor de partid și de stat a fost o nouă dovadă a prețurii de care se bucură studenții. În cuvîntarea ținută cu acest prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „Doresc să exprim deplina convingere a conducerii partidului și statului că studențimea patriei noastre va constitui și în viitor un detașament activ al tineretului în munca și lupta întregului nostru popor pentru îndeplinirea politicii interne și externe a partidului și statului. Vă urez din toată inima, tuturor celor prezenți în această sală, întregului tineret studios al patriei, succese tot mai mari în nobila noastră muncă pentru însușirea științei și culturii, în pregătirea pentru viață, pentru îndeplinirea mărețelor sarcini ce vă așteaptă în societatea noastră, în opera grandioasă pe care o întreprinde întregul popor, sub conducerea partidului, de edificare deplină a societății socialiste pe pămîntul României, de făurire a comunismului”.

Studențimea a primit înaltele aprecieri și urările de succes ale tovarășului Nicolae Ceaușescu cu sentimentul major al răspunderilor sociale ce-l revin, cu hotărîrea de a-și închina întreaga capacitate, tot entuziasmul tineresc, patriei, partidului.

V. PANA

FILĂ DE CALENDAR MIHU DRAGOMIR

Zilele acestea Mihu Dragomir ar fi împlinit 50 de ani și s-ar fi aflat, fără îndoială, printre animatorii mișcării noastre literare, cum a fost și înainte de a se stinge fulgerător, la începutul lui aprilie 1964.

Același pasionat, același dăruit, respirînd prin toți porii actualitatea, militant neobosit, credincios idealurilor comuniste. Un poet de adînci resurse, multilateral solicitat, receptiv la înnoiri, în neîntrerupt dialog cu sine și cu semenii, cu țara și cu istoria, cu timpul și cu universul cosmic. Un romantic neliniștit, sensibil la dialectica destinului uman, marcînd, dincolo de efemer și de accidental, legăturile spirituale anteice, de substanță, cu pămîntul și cu aerul patriei, năzuințele spre mai bine și mai frumos ale națiunii.

O bună parte din opera sa nu-i altceva decît un înălțător elogiu adus revoluției și plaurilor românești. Unei revoluții care echivalează, în plan simbolic, cu biruința luminii și cu convertirea omului din sclav în stăpîn al forțelor naturii. Un poem antologic, ca *Oda fulgerelor*, închinat electrificării țării, traduce tocmai acest sentiment. Un altul, intitulat *Oda pămîntului meu*, gîndit simfonic, transfigurează, în versuri memorabile, geografia și istoria noastră, dînd apelor, șesurilor, dealurilor, munților, așezărilor, funcții revelatorii, într-un context în care accentul cade pe definirea omului ce le domină prin statura lui prometeică, prin forța lui inepuizabilă, prin facultatea lui de a construi, de a via și de a se autodepăși. Și unul și altul sînt poeme ale energiei descătusate, leitmotiv, de altfel, al liricii lui Mihu Dragomir. Cum sînt, în manieră tot romantică, și neostoita chemare a spațiilor siderale, viguros afirmată în plachete ca *Stelele așteaptă Pămîntul și Șarpele fantastic* sau nu mai puțin obsedanta evocare a Brăilei natale, a Dunării și a Bărăganului, poetul dominînd, la rîndu-l, materia fiecărui volum. Asociindu-se, firesc, altora, vîdînd marile sale disponibilități tematice, capacitatea de a vibra în registru diferențiat la ceea ce e omenesc și de a-și transmite trăirile, în stihuri nu o dată tulburătoare. Prin mesajul, prospețimea și melodia lor.

AUREL MARTIN

99 de ani de la nașterea lui V. I. Lenin

LENIN

de VLADIMIR MAIAKOVSKI

fragment

E timpul —
încep
despre Lenin să spun.
Nu doar că
amarul din suflet
s-a stins.
E timpul —
că-n aspra-ntristare de-acum,
adîncul durerii
e-n euget
aprins.
E timpul —
răzbată
din nou ea atunci,
un vifor de
leniniene porunci!
Nu e de noi
a bocetelor larmă.
Lenin
și azi
mai viu decît cei vii
ne-a fost și ni-i:
știință,
forță,
armă!

În românește de
CICERONE THEODORESCU

CONCURSUL „CELE MAI FRUMOASE LEGENDE”

ISTRIȚA

Se spune că de mult, tare de mult, trăia prin părțile locului un pădurar pe care îl chema Gheorghe. Acest pădurar avea o fată care se numea Istrița. Trăiau ei o viață fericită în marginea pădurii. Tatăl se ducea în fiecare zi la vînătoare, iar Istrița spăla și dereticea prin casă. Timpul trecea repede și pădurarul nu băgă de seamă cînd fata se făcuse de mărțiș. În aceeași primăvară veniră peștitori din toate colțurile lumii, Feți frumoși, fii de împărați și voinici. Dar Istrița nu alese pe nimeni. În seara următoare veni la casa pădurarului un cerb de aur, cu totul de aur. În casă Istrița plîngea foarte tare, căci ei îi părea rău că nu-și alesese un mire. Cerbul auzind suspinele Istriței se dădu de trei ori peste cap și se făcu un voinic de toată frumusețea. El a intrat în camera Istriței și a răpit-o. Unde o duce nimeni nu știe. Dimineața pădurarul Gheorghe se duse în camera Istriței, dar camera era pustie. Atunci începu să o caute și să o strige pe Istrița. Mai

trăi el cîva timp. În acest timp stătea zile în șir pe malul unei ape repezi. Într-o seară el zări chipul Istriței în apă lîngă el, cînd se ridică o vîzru pe Istrița, fiica lui de mult pierdută. Atunci o luă și fugi cu ea acasă. Cerbul care era „Craiuul pădurilor” a văzut totul și a plecat pe urmele fugarilor. Cînd i-a prins, le-a grăit cu un glas de tunet:
— Pădurare, eu sînt Craiuul pădurii, de aceea pentru fapta săvîrșită am să te pedezesc. Și ridicînd mina spre cer rosti o vrajă, numai de el știută și pe dată fata se prefăcu într-un deal de toată frumusețea, iar pe pădurar l-a făcut un codru de fag care acoperea dealul. Dealul poartă astăzi numele fetei — Istrița.

G. GHINOIU
comuna Breaza, Județul
Buzău

N. R. Amintim tuturor celor care doresc să participe la acest concurs că ultima zi în care mai pot trimite legende este 30 aprilie a.c. data poștei.

Sculptură în lemn de Eftimie Birleanu

Romanul Primăvară timpurie — în curs de apariție la Editura pentru literatură — este închinat evenimentelor politico-sociale din ianuarie-martie 1945, când poporul nostru, condus de Partidul Comunist Român, și-a impus voința în lupta pentru cuceriri democratice, pentru reforma agrară, pentru preluarea puterii politice în stat. Fragmentul pe care-l publicăm în acest număr înfățișează momentul manifestației din februarie din București în Piața Națiunii, împotriva guvernului reacționar.

În poarta uzinei mai sosită câteva grupuri de țărani, tot așa de restrînse; însemna că erau din comisiile de reformă de prin satele legate de muncitorii de aici. Filimon „Infometatul” se așezase între Vasile Jiga și Lambie Cojocaru și le spusese în câteva cuvinte doar, mai mult sugind țigara, pe care n-o lăsase să se stingă nici o clipă, cum intraseră ei pe moșie. Ciolănosul, cu fața suptă și osoasă, galben-tutunie, cu ochii afunzi și barba îndesită, asprită ca de vânt pe țâci, le vorbise mai mult de plinea albă, „pufosă și moale, ca buretele, nea Vasile”, pe care o vor mânca ei la vară de pe pământurile lor.

Era în plină zi și soarele blind, mingietor, umpluse toată cimpia de lumină. Acolo, la marginea orașului, de unde începea desfășurarea pământurilor dezgolate, cu zarea pierdută în largimea ceea vioriu-albastră, țărani își simțiră iar suferințele răvășite. Vântul moale și cald, care venea din cimpie încărcat de aroma țarinei dospite, le umplea piepturile încinse și-i amețea. Rămăseseră toți trei, tăcuți, cu umerii sprijiniți de gardul uzinei și cu privirile ca bolnave, tulburate, furate ca de amăgirea unor chemări fantastice, așitate de dorul ceea nebun după pământ. Citeodată tresăreau și oftau adinc, cutremurându-se, își aprindeau alte țigări și iarăși rămăneau în așteptarea ceea mocnită și amăgitoare, cu ochii mișiți, după înfrunzările jucăuse ale unei speranțe vii, sălbătice, care prîncea de acum rădăcini sigure în îndrîjirea lor.

Așa îi găsi Radu Necula care, spre uimirea lor, apăruse pe lângă gardul uzinei, pe drumul dinspre oraș. Lăcătușul fusese desigur după treburi care nu suferiseră nici o aminare, căci era grăbit și n-avu timp decît să le facă semn să mai aștepte și să le lase în brațe un ziar, pe care Jiga începu să-l răsfoiască, atent, înghesuit de ceilalți.

— **Tă-ra-ni**, silabisii Vasile Jiga după o clipă și cu o uimire ușoară în glasul-i răgușit, **impart mo-și-l-le...** Apoi citi pe îndelete, rar și tare, să audă și să înțeleagă toți cei din jur, cum țărani din Scăieni-Prahova împărțiseră moșia „General-Petroliferă”; cei din Valea Lungă-Dîmbovița, moșia „Copoleanca”; cei din Dragodănești și Tătărani, moșia „Sturzeanca”; cei din Băilești și Cetatea-Dolj moșiile „Cantacuzino”, „Pleșa”, „Cocea” și „Drugă” și tot așa în alte câteva părți de țară...

— El, ai văzut, nea Vasile? zîmbi, mîndru de sine, Filimon.

— Mii de pogoane de pământ! reflectă uriașul.

— Acuma, gata, mîrii un țaran spîncatic dintre cei din jur... cum ne-ntoarceam, intrăm și noi!

Și iarăși rămăneră cu privirile pierdute în zarea pământurilor care se desfășurau în soare și fumegau departe, leneș și subțire străvezu, în vînt... Uitaseră de ziar; nu-și mai vorbeau și nici nu se mai uitau unul la altul; oftau numai, din cînd în cînd, însingurați și parcă tehu, cu ochii mișiți, năpădiți poate de fantasmile gîndurilor și de jocul luminii.

Porțile uzinei însă trosniră curînd și se deschiseră larg și ei tresăriră ca dintr-un vis în care plutiseră pînă atunci. Un murmur viguros și plin și-un tropot învîlmășit de picioare se ridicară în curte și pe poartă începu să se scurgă, în rînduri apropiate, unduitoare, coloana cenușie-neagră a muncitorilor. Oamenii sporovăiau, porniți, ca o pădure încercată de vînt, pe valurile căreia pluteau steaguri și pancarte, lozinci.

— Vasile!... se minună uriașul.

— Popor, nu glumă! murmură Jiga.

Dar nu mai avură timp, că apărură și lăcătușul, în fugă pe lângă coloană, le apucă mîinile și-i trase după el.

— Hai mai în față, îi grăbi Necula... să vedeți tot...

Ajunseră astfel în primele rînduri, purtați încă de lăcătuș de brațe, și-și potriviră pasul cu mersul grăbit și mărunț, miriapodic al coloanei. Înaintea lor se adunaseră, pe mai multe rînduri, fluturînd înalte, steagurile. Niște portrete urlașe, purtate pe brațe de cîte doi muncitori, și pancartele mari, incomode, scrise cu litere chinuite de mîna, erau înghesuite înaintea steagurilor și abia se întrezăreau. Vasile Jiga se uitase cu ochii pe sus, la zbaterea ca de foc a flămarilor, neputincios și iluminat ca într-o reverie, căci îi plăcea cum era purtat și dus de șuvoi. Uriașul nu se mai sătura privind, însemnat și vesel, cu ochii albaștri și mari cuprinși încă de uimirea ceea naivă și caldă, nepotolită. Înalt cum era, vedea cum soarele primăvăratice țesea deasupra coloanei, în urmă, un văl de raze jucăuse și străvezu, ca un păienjenis de lumină. Mătasea steagurilor roșii și tricolore tresăla și se unduia în vînt, în filifiri aprinse, de flacăra ce se ținea de ei. Și-abia intraseră între zidurile prea apropiate ale străzilor și murmurul mulțimii, larg învîlmășit, crescu pe neașteptate și se sparse, nestăvilit, în primele chemări de luptă.

Lăcătușul se întorcea citeodată și se ridica pe vîruri, cu mîinile duse cornet la gură, și striga răpîicat pe deasupra coloanei, care răbunea apoi și se frămînta în urmă, tălăzuind și scandînd cuvintele strigate de el. Uriașul rîdea și se bucura încă de vînturarea aprinsă a steagurilor, de freamătul neînfricat, dezlăn-

țuit al mulțimii. Din cînd în cînd, se uita și la picioare și căuta să-și potrivească pașii cu ai celor din jur, dar încerca și se trudea degeaba; el lua dintr-o dată cîte o jumătate de stîmjen și oricît ar fi dorit nu putea să meargă mai mărunț. Se trezi astfel zîmbind de unul singur, incurcîndu-se în picioarele celorlalți, și-și întoarse iarăși ochii la soare și la flămuri. Vasile Jiga însă se innegură curînd; vîietul mulțimii parcă-l obosea; parcă nici n-avea freamătul acela nestăvilit din jur; era mai degrabă dus, purtat de fluviul acela omenesc ireversibil, nestăvilit. Uitate de coloană; gîndurile lui erau acasă, la moșia Stănculesei, la prigoana pe care moșiereasa și jandarmii o dezlănțuiseră în sat. La piept, simțea foșnind ziarul care îi îndemna să treacă neîntîrziat la ocuparea moșiei, și lucrul asta trebuia făcut acum, înainte de sosirea primăverii.

freamăt

DE AUREL MIHALE

Desen de NICĂ PETRE

țurii involburat și rupt, sacadat al chemărilor crescu într-un rînd pe neașteptate și Vasile Jiga se trezi din gînduri. Lăcătușul striga iarăși în urmă, dar Lambie nu mai era lângă el. Uriașul mergea pe-alături de coloană, încins de bucurie, cu pașii rari și mari, legănîndu-se, cu fruntea ridicată și căciula țuguată pe creștet, cu traista la subsuoră și pieptul dezgolit, iar cu ochii mari cît o spîrtură de cer, uitîndu-se cînd înainte, cînd înapoi. Era încă nelămurit să meargă în coloană; rîndurile mulțimii îl strîngeau, nu-l lăseau să-și zburde în voie, la largime bucuria ceea de copil. Dar simțămîntul puternic și nou, copleșitor, neîncercat pînă atunci de uimire și putere, care-l înflorase, îi ținea tot mai aproape de fluviul mulțimii revărsate pe străzi; era ca o sălbăticiune însetată care descoperise, în sfîrșit, apa izvorului curat, de munte.

Vasile Jiga ieși la marginea coloanei, îi apucă mîineca și-l smunci:

— Hai încoace, Lambie... că doar nu ești tu comandantul!

— Auzi, Vasile, se îngîndură și uriașul... închipuie-ți că toată țara s-ar ridica așa, o dată!

Și rămăneră amîndoi afară din rînd, în locul acela de unde vedeau aproape toată coloana; revărsarea aceea de popor era peste măsura înțelegerii lor. Intrară însă curînd pe o străduță din centrul orașului, ca într-o prăpastie cu pereții drepti și înalți, apropiați, de piatră. Razele soarelui primăvăratice nu mai ajungeau pînă jos, la ei; steagurile și multimea înaintau într-o umbră răcoroasă din care abia se mai desluseau. Aici însă, freamătul mulțimii era întărit de zidurile de piatră ale caselor și zburcea spre înalt, învîlmășit, cutremurător.

În răstimpuri se auzeau geamurile zăngănind și ecourile strigătelor hălăduind în urmă, ca pe valuri, alergînd. Lui Lambie i se făcuse parcă frică și se lăsă tras de Jiga iarăși lângă lăcătuș. Apoi trecură pe lângă un șir de mașini și tramvaie oprite pe dreapta, lângă trotuar, și la capătul străzii se contopiră cu revărsarea altor mulțimi, care buneau de pe străzi alături, și steagurile se amestecară. Aici, Radu Necula dădu din nou semnalul unei lozinci și toată mulțimea aceea cenușie-neagră începu să scandeze viu, dezlănțuită:

— **Jos las-ciș-tii... moar-te lor!... Jos las-ciștii... moar-te lor!**

Uriașul se agăță de brațul lui Vasile Jiga și privi parcă speriat în jur, la lăcătuș și la soții săi, care strigau toți deodată, înfierbîntați, bălînd aerul cu pumnii. Și, Vasile Jiga, de-alături, striga: mai încet, dar tot striga. Încercă să strige și el; însă așa, dintr-o dată, nu putu decît să-și miște buzele, fără de glas. Cînd însă freamătul mulțimii se mai potoli lăcătușul făcu mîinile iarăși pîlnie și iarăși strigă. Mulțimea prinse iarăși chemarea și izbucni din nou:

— **Vrem pămînt pen-tru țărani!**

Fețele și ochii țărănilor se luminară. Începu să strige și Lambie, cu pumnii strînși, cu pasul apăsat și greu, cu gura pe sus ca după aer. Nu striga destul de repede și de scurt, căci nu avea obișnuința celorlalți, dar vocea-i puternică, de bronz, se ridica tunătoare, amenințătoare peste oraș. Ochii celor din jur se întoarseră spre el, zîmbind, dar el nu se oprî. Intră între lăcătuș și Vasile Jiga, vîri pumnii pe sub

brațele lor și așa, simțindu-le coatele în coaste, aproape tîrîndu-l, continua să strige lozincă despre pămînt. Coloana începu apoi să coboare pe o stradă care dădea drept într-o uriașă mare de capete omenești. Acolo, jos, era Piața Națiunii.

Coloanele înghesuite și învîlmășite, purtate de catargele flămarilor învîpăiate, se revărsau ca niște fluviu mișcătoare în marea ceea de capete omenești, cuprînsă ca de furtună. Dinspre Piața Sf. Gheorghe, de pe Dealul Mitropoliei, de pe Splaiul Dîmboviței, de pe strada Șerban Vodă și Bulevardul Regina Maria, mulțimile coborau încă, freamătînd. Și piața, în necurmata ei fierbere, le înghițea, involburată, aprinsă de steaguri, tălăzuind. Aici, în inima Capitalei, se închegase o imensă stea purpurie, cu colțurile înfipte, prelungite pe toate arterele orașului, înspre cartierele mărginașe cu uzine și fabrici. Și steaua aceea tresăla pe loc, ca vie, bătută de soare, licărînd în flămuri.

CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE PENTRU SPORIREA ȘEPTELULUI

de dr. VASILE OȚEL

directorul
Stațiunii Centrale de reproducție
și combaterea sterilității
la animale

Din ansamblul unităților de cercetare din agricultură face parte și Stațiunea Centrală de reproducție și combaterea sterilității la animale. Unitate de profil specializată, stațiunea noastră are sarcina de a studia și elabora metode practice de dirijare științifică a procesului de reproducție la animale, de prevenire și combatere a sterilității precum și de perfecționare continuă a metodelor de însămînțare artificială la toate speciile de animale de fermă. Ca urmare a activității de cercetare întreprinse în anii anteriori, cercetătorii din stațiune au elaborat o serie de metode practice de dirijare științifică a procesului de reproducție, printre care amintim sincronizarea și stimularea estrului la porcine în complexe industriale. Se știe că în aceste complexe, care îngrășă anual câte 100 000 de porci, din cauza condițiilor de mediu mult artificializate, un procent însemnat din scroafe nu manifestă călduri în primele 10 zile de la înțarcare. Prin metodele elaborate de unitatea noastră, metode care constau în folosirea unor substanțe hormonale, s-a reușit ca la scroafele cu anestrus să se provoace călduri în proporție de peste 85 la sută și un procent de natalitate de peste 75 la sută. Media purceilor pe cap de scroafă a fost de 8-10 purcei. Concomitent, în două din aceste complexe s-a aplicat și însămînțarea artificială, realizându-se peste 70 la sută fecunditate după prima intervenție și peste 80 la sută la total însămînțări. Atât prima cât și cea de a 2-a metodă se vor extinde treptat în practica creșterii porcilor.

Sincronizarea estrului la oi este altă metodă experimentată de către cercetătorii stațiunii. Metoda permite scurtarea perioadei de însămînțări la câteva zile în loc de 40-45 zile, obținerea de miei uniformi și, de asemenea, provocarea estrului în contra-sezon pentru obținerea a două fătări pe an sau trei în doi ani.

Aplicată în timpul sezonului sexual la oi (toamna), metoda permite ca pe lângă sincronizarea estrului să se obțină fătări gemelare. La un lot experimental de oi din cadrul stațiunii noastre s-au obținut 34 la sută fătări de gemeni în urma tratamentului hormonal aplicat.

În scopul perfecționării metodei însămînțării artificiale la taurine s-a pus la punct tehnologia conservării prin congelare (la minus 196° C) în azot lichid a materialului seminal de taur. Metoda permite conservarea acestui material un timp foarte îndelungat. Față de metoda veche, metoda nouă oferă o

serie de avantaje tehnice și economice printre care vom menționa:

— Posibilitatea de utilizare mai completă a producătorilor masculi de mare valoare zootehnică. Astfel, dacă prin vechea metodă un taur se putea folosi la însămînțarea a 1500 de vaci, noua metodă permite însămînțarea a 3500—4000 de vaci pe an cu materialul seminal recoltat de la un taur.

— Reducerea de 6-7 ori a transporturilor. Vechea metodă necesită efectuarea de transporturi la puncte pentru aprovizionarea cu material seminal din 2 în 2 zile. Noua metodă necesită un singur transport din 15 în 15 zile, pentru aprovizionarea cu azot lichid.

Aceste avantaje și altele ne-au determinat să verificăm și să extindem în practică noua metodă. Astfel în 1969 se vor însămînța prin această metodă toate vacile și vițelele din județul Prahova, însumând circa 43 000 de animale. Acțiunea s-a întreprins de către stațiunea noastră în colaborare cu Centrul județean de reproducție Ploiești, avînd sprijinul direct al Consiliului Superior al Agriculturii.

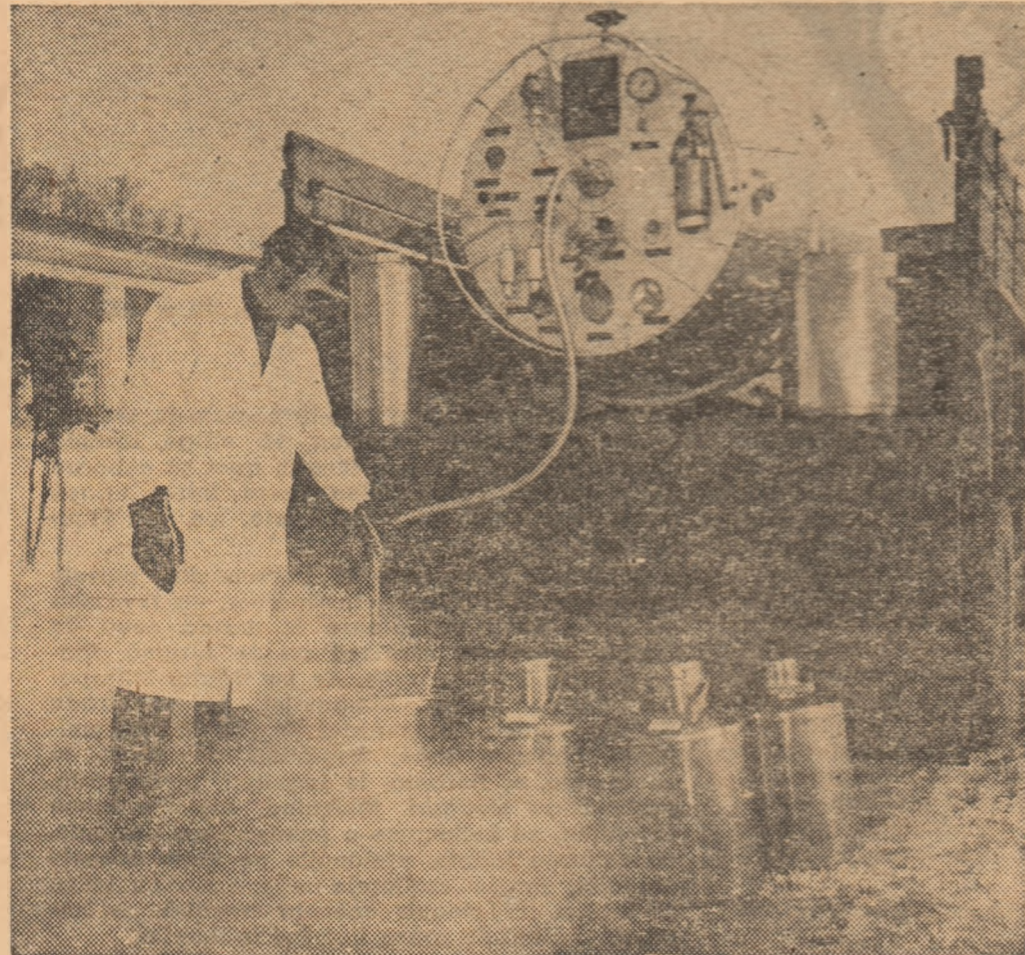
Metoda însămînțării artificiale prin folosirea materialului seminal congelat este larg răspîndită în majoritatea țărilor avansate și în stadiul actual de dezvoltare a zootehniei pe plan mondial nu se mai pot concepe planuri de ameliorare a animalelor fără utilizarea acestei metode.

În final, voi mai aminti și alte preocupări și realizări ale unității noastre.

Continuînd experiențele din anii anteriori, în toamna anului 1968 s-au efectuat pentru prima oară la noi în țară transplantări de ovule fecundate la oaie. Astfel de la oaie Karakul montată cu berbec Karakul am transplantat (mutat) ovula fecundată la oaie Merinos. Aceasta din urmă a dus gestația pînă la capăt și a fătat un miel Karakul. Experiența s-a făcut și invers, folosind ca donator oaie din rasa Merinos și primitor oaie Karakul, care a fătat miel Merinos.

Acest fel de experiențe, efectuate pentru prima dată la noi în țară, creează posibilitatea utilizării mai complete de astă dată a unor femele cu un potențial genetic ridicat, în vederea obținerii de la acestea a unui număr sporit de produși în decursul perioadei economice de utilizare a acestora.

Acestea sînt numai cîteva din rezultatele activității de cercetare desfășurate în cadrul stațiunii noastre, rezultate menite să ducă la sporirea și îmbunătățirea rapidă a raselor de animale din țara noastră și în final la mai multe produse de origine animală pentru piața internă și pentru export ca și o serie de materii prime pentru industria ușoară.

Intr-unul din laboratoarele stațiunii

Actualitatea științifică

APARAT METEOROLOGIC

Observînd că înregistratoarele oscilante pentru ploi dau erori în măsurarea precipitațiilor, un colectiv de la Institutul de studii și cercetări hidrotehnice din București a conceput un limitator de pierderi pentru pluviografele cu ape oscilante — sistem larg folosit în rețeaua meteorologică. Limitatorul amintit reduce la zero erorile de măsurare. În plus, dispozitivul nu introduce frecări suplimentare.

CANALELE MARIENE

Omul de știință sovietic Iuri Filippov a publicat în revista „Zemlea i Vseleannaia” (organul Academiei de Științe a U.R.S.S.) un articol în care își expune părerea în legătură cu așa-numitele „canale marțiene”. Ca și alți oameni de știință, el a studiat formațiunile analoge create pe Pămînt de către natura anorganică (fisurile în scoarță), natura organică (pinzele de păianjen, flora) și om (rețeaua de căi ferate, canale etc.).

După părerea omului de știință sovietic, rețeaua „canalelor marțiene” se aseamănă cel mai mult cu rețelele de căi de comunicație create de om. Nu este exclus, susține Filippov, că în cele din urmă, falii de acest fel vor fi descoperite și pe planeta noastră în urma studierii continue a falțiilor geologice globale de pe crestele munților, a dislocărilor și a altor formațiuni create de natura anorganică. Un răspuns deplin va fi primit numai atunci cînd pe planeta Marte va

fi coborît un container cu aparate și se vor primi fotografii cu o mai mare putere rezolutivă decît pînă acum.

ODRA-1 204

La numai trei luni după prezentarea prototipului, uzina „Elwro” din Wrocław (Polonia) a început să producă în serie mașina electronică „Odra-1204” care efectuează 50 000 de operații de calcul pe secundă.

Ultimul model execută concomitent două programe, semnalizînd totodată și greșelile.

„Odra-1204” este utilizată în agricultură. De asemenea, la Institutul de cercetări în domeniul electricității se calculează cu ajutorul ei încărcătura electrică optimă a rețelei energetice din țară, pe căile ferate — numărul vagoanelor din garnitură și itinerarul trenurilor. O altă mașină electronică „Odra-1204” se va instala la uzina „Warszawa” unde va dirija sistemul automat de control tehnic.

MAȘINA DE TAIAT MARMURA

La combinatul industrial „Metal” din Pazardjik (Bulgaria) s-a construit prima mașină bulgară de tăiat marmură. De o concepție foarte originală, aceasta prezintă mari avantaje față de mașinile importate pînă acum din diferite țări. Ea permite să se taie blocuri de marmură cu mult mai mari. Viteza se reglează cu ajutorul unui dispozitiv special în raport cu duritatea materiei prime.

LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

DE CE NU CAD NORII?

picături fine de apă, lichidă sau solidă (cristale fine de gheață) care în totalitatea lor formează ceea ce noi numim nori.

Forma norilor este atît de diferită, deoarece mișcările aerului în cuprinsul lor sînt și ele extrem de dezordonate. În părțile în care predomină ascensiunea aerului (urcarea), acolo condensarea este mai intensă, iar unde mișcarea de coborîre este mare, din contră, are loc destrămarea formei noroase, adică se produce evaporarea picăturilor componente. După forma și înălțimea la care se găsește, norii poartă diferite denumiri: astfel, norii în grămezi care apar de obicei după nopți senine și în zilele călduroase, ca urmare a formării de curenți verticali ascendenți, datorită încălzirii puternice a suprafeței terestre, poartă denumirea de nori Cumulus. Ei se află la înălțimea mijlocie de 1-2 km. Acești nori se dezvoltă uneori puternic, luînd forme amenințătoare. Sînt așa-numiții nori de furtună: norii Cumulo-Nimbus.

Alți nori, mai des întîlniți, sînt cei în formă de pinză: norii Stratus. După înălțimea la care se găsește ei poartă denumiri ca Alto-Stratus (în jur de 2 km.) și Cirro-Stratus (în jur de 5—7 km.).

Aceste categorii de nori iau naștere în urma întîlnirii unor mase de aer cu proprietăți diferite: unele mai calde și mai umede, iar altele mai reci și mai grele.

Rezistența aerului și curenții ascendenți contribuie la menținerea norului în ansamblul lui la înălțimea respectivă, împiedicîndu-l să cadă pe Pămînt.

Cînd particulele noroase ce înving rezistența aerului și a curenților ascendenți ating greutatea mai mari, ele cad sub formă de ploaie, grindină sau ninsoare.

Așadar, știința a stabilit explicația tuturor fenomenelor care se produc în atmosferă în legătură cu evoluția norilor, prin experimentări numeroase și îndelungate, în cadrul laboratoarelor.

CONSTANTIN STOICA

șeful secției de prevederea timpului
din Institutul meteorologic
din București

Pentru a da un răspuns științific la această întrebare, este necesar să lămurim mai întîi ce sînt norii și cum se formează ei.

După cum se știe, apa se găsește în cantități mari atît la suprafață cît și în atmosfera Pămîntului, fie sub forma obișnuită (lichidă), fie sub formă de vapori sau solidă (gheață, fulgi de zăpadă etc.).

Temperatura ei, adică starea de încălzire și răcire, are un mare rol la trecerea de la o formă la alta. Sursa principală de umezire a aerului o alcătuiesc întinderile mari sau mici de apă, evaporarea plantelor, transpirația etc. Vaporii de apă, fiind mai ușori decît aerul, se difuzează (se răspîndesc) ușor. Un rol de seamă în transportul lor de la o regiune la alta îl joacă însă curenții aerieni, indeosebi vînturile.

Curenții verticali ascendenți îi poartă pînă la mari înălțimi, contribuînd astfel la apariția norilor. În funcție de temperatură, cantitatea de vapori de apă, care trece în aer, poate fi mai mare sau mai mică în diferite regiuni geografice. Cînd temperatura aerului crește, cantitatea de apă lichidă sau solidă care se evaporă este mai mare și, din contră, cînd temperatura scade, vaporii de apă devin saturați pentru mediul respectiv și apoi se condensează, adică trec în starea lichidă sau solidă din care au provenit.

Purtați de curenți în diferite regiuni și la diferite înălțimi, vaporii de apă întîlnesc straturi de aer cu temperaturi diferite. În zonele în care se produce condensarea, apar

numeroase asigurări...

DE PERSOANE

ASIGURĂRILE MIXTE DE VIAȚĂ

Trebuie spus de la început că asigurările mixte de viață au un dublu rol: pe de o parte constituie un sprijin material fie pentru asigurat, fie pentru familia sa, în caz de invaliditate permanentă sau de deces, iar pe de altă parte dau posibilitatea de a economisi în mod planificat unele sume de bani.

Administrația Asigurărilor de Stat plătește sumele înscrise în polițe: în caz de invaliditate permanentă totală, ca urmare a unui accident întâmplat la locul de muncă, în călătorie, pe stradă sau în orice altă împrejurare; în caz de invaliditate permanentă parțială se primește o sumă proporțională cu gradul de invaliditate — dacă invaliditatea este de peste 50 la sută, asiguratul este scutit de a mai plăti primele de asigurare, beneficiind pe mal departe de toate avantajele asigurării; în caz de deces al asiguratului; în caz de amortizare a asigurării (la tragerile la sorți organizate lunar) și la expirarea termenului pentru care s-a încheiat asigurarea.

Asigurările mixte de viață se încheie fără examinare medicală până la o anumită sumă asigurată și cu examinarea medicală când asiguratul doarește să încheie o asigurare pentru o sumă mai mare de 10 000 de lei.

Primele de asigurare se plătesc de către asigurații organelor care încheie asigurările (responsabili cu munca ADAS din întreprinderi și instituții, agenții și inspectorii de asigurare, punctele de lucru și direcțiile județene), iar asigurații salariați pot plăti și pe

bază de consimțământ scris. Aceasta constă în imputernicirea ce se dă lucrătorilor care le achită drepturile bănești, să plătească din aceste drepturi Administrației Asigurărilor de Stat primele de asigurare, atât pentru asigurările în curs, cât și pentru cele pe care le vor reinnoi.

Administrația Asigurărilor de Stat practică în prezent următoarele asigurări mixte de viață:

— Asigurarea mixtă de viață

— Asigurarea mixtă de viață și suplimentară de accidente

— Asigurarea familială mixtă de viață

— Asigurarea mixtă de viață cu pensie pentru urmași.

Fiecare dintre aceste asigurări sunt utile în diferite situații, oferind anumite avantaje.

ASIGURAREA DE ACCIDENTE

Printre numeroasele forme de asigurare pe care Administrația Asigurărilor de Stat le pune la dispoziția cetățenilor se află și asigurarea de accidente (cu două variante: cu sume fixe și cu sume convenite).

La asigurarea de accidente cu sume fixe, suma asigurată este de 10 000 de lei pentru cazul de invaliditate permanentă și 5 000 de lei pentru cazul de deces. La cerere, asigurările se pot încheia și pentru dublul sau triplul sumelor asigurate menționate mai sus. Asigurarea se poate încheia pe durata de 3 sau 6 luni, sau pe termene mai mari, prin adăugarea aceluiași durate, însă până la cel mult 2 ani.

Suma prevăzută în polița de asigurare se primește, de la ADAS, de persoana asigurată, în caz de invaliditate permanentă totală, produsă din cauza unui accident, iar în caz de deces, suma asigurată se primește de către persoana desemnată de asigurat (ca beneficiar) la încheierea asigurării. Sînt cazuri cînd asiguratul, datorită unui accident, rămîne cu o invaliditate permanentă parțială. În această situație se plătește o parte din suma asigurată, în raport cu gradul de invaliditate rămasă.

Iată ce a însemnat pentru cetățeanul W. Francisc (din Cluj) materializarea spiritului de prevedere: avînd încheiată o asigurare de accidente, varianta cu sume convenite (nelimitate), pentru suma asigurată de 100 000 de lei, în urma

accidentului ce i s-a întimplat, și în raport de gradul de invaliditate cu care a rămas, Administrația Asigurărilor de Stat i-a plătit suma de 55 000 lei.

Deși asigurarea acoperă și cazurile de invaliditate permanentă (totală sau parțială) și cazurile de deces, prima de asigurare ce se plătește de asigurat este convenabilă: numai 12 lei pe 3 sau 6 luni (în funcție de profesie și de locul de muncă al asiguratului) pentru o sumă asigurată de 15 000 de lei.

Iată și un alt exemplu merit să convingă că asigurarea de accidente cu sume fixe este avantajoasă. În urma unui accident, Balaci Mihai a rămas cu o invaliditate. În raport cu gradul acesteia, ADAS i-a plătit o despăgubire în valoare de 22 500 de lei.

Asigurarea familială de accidente. Particularitatea constă în condițiile deosebit de avantajoase în care se încheie: în asigurare — pe lângă asiguratul principal, care poate fi la încheierea asigurării în vîrstă de pînă la 70 de ani — sînt cuprinși fără nici un adaos de primă, soția (soțul) în vîrstă de pînă la 70 de ani, precum și copiii, indiferent de numărul lor, în vîrstă de la 5 la 16 ani. Suma asigurată pentru fiecare persoană cuprinsă în asigurare este de 10 000 de lei pentru invaliditate permanentă totală și 5 000 de lei pentru deces în accident.

Asigurarea se încheie pe o durată de 3 luni, putîndu-se încheia pînă la trei contracte de asigurare pentru aceeași perioadă. Prima ce se plătește pentru fiecare contract este de numai 25 de lei.

Asigurarea de accidente Turist. Aceasta vine în întîmpi-

ALTE ASIGURĂRI DE PERSOANE

realizarea dorințelor acelor cetățeni care doresc să încheie asigurări pe durate mai scurte și să aibă o cuprindere în asigurare mai completă.

În asigurare se cuprinde: persoana care încheie contractul, și poate fi în vîrstă de la 16 la 70 de ani, pentru cazurile de invaliditate permanentă și deces din accident, precum și bunurile gospodărești ale acesteia. Sumele asigurate sînt diferențiate în funcție de natura accidentului fiind între 10 000 și 25 000 de lei pentru invaliditate permanentă și între 5 și 15 000 de lei, pentru deces. Pentru bunuri suma asigurată este de 20 000 de lei.

Asigurarea se încheie pe perioada de o lună, de la data începerii răspunderii ADAS, iar prima de asigurare este de numai 15 lei și se plătește odată cu emiterea poliței de asigurare.

Asigurarea de economie și de invaliditate permanentă din accidente dă posibilitatea asiguratului să economisească în mod planificat anumite sume de bani dar în același timp să primească și despăgubiri în cazul unei invalidități permanente ca urmare a unui accident.

Asigurarea se încheie cu persoane în vîrstă de la 16 la 65 de ani pe durate cuprinse între 5 și 10 ani, pentru sume de 10 000 de lei sau mai mari (crescînd cu fracțiuni de cîte 5 000 de lei). Prima de asigurare se stabilește în funcție de durata asigurării și de suma asigurată, plata lor făcîndu-se anual, anticipat. La cererea asiguratului, primele se pot plăti și în rate semestriale, trimestriale sau lunare, de asemenea anticipat.

În cazul plății anticipate a primelor pe mai mulți ani, asiguratul beneficiază de o reducere de 4 la sută pentru fiecare an de plată anticipată.

La această asigurare, suma asigurată corespunzătoare se plătește în cazul cînd asiguratul ar rămîne cu o invaliditate permanentă ca urmare a unui accident, precum și la expirarea asigurării, independent de plățile făcute anterior pentru invaliditatea permanentă.

— Și cum vă spuneam. Mai an, cînd erau ploile alea de nu se mai sfîrșeau, numai ce îmi iau inima în dinți și pornesc la tîrg. Ei, mi-am zis, doar n-o să mă topească. Îmbrac peiorina de ploaie, pun o pereche de cizme și fac eu cumva să străbat cei vreo 10 kilometri, care despart satul nostru de comună unde se organizează Tîrgul anual. La care se vinde și se cumpără ce vrei și ce nu vrei.

Zis și făcut. Ii spun Mariei că plec, și am

SĂ NU FACEȚI CA MINE...

plecat. Ploua în lege și nu era prea ușor de mers. Dar, la orizont se arăta o geană de cer senin. Însemna că vremea era pe schimbate.

Nu făcusem nici măcar doi kilometri, cînd m-a ajuns din urmă camionul de la C.A.P. Mergea tot la tîrg. Marin, șoferul, a oprit și m-a poftit să urc sus, lîngă lăzile cu varză. Cum era să nu primesc?

Dar nu facem nici juma din drum și numai ce nimereste Marin cu roata din spate într-un șanț. De, mîzgă, ploaie! Numai că, ce să vă spun... lăzile au venit peste mine și m-au cam strivit. A fost tevatură mare. A venit miliția, s-a cercetat... Nu l-au găsit vinovat pe Marin. Eu însă am rămas cu o mină beteagă. „Invaliditate permanentă parțială“ a zis doctorul. Ai o asigurare de accidente încheiată la ADAS? Mergi să-ți iei banii.

Nu aveam. Dar nu i-am spus doctorului. La ADAS am mers însă îndată ce am ieșit din spital. Măcar acum, cînd o pățisem mi-a venit gîndul cel bun. De, cine știe! Dar ce bine era să fi fost prevăzător!...

GH. ȚOIU
legumicultor

INCHEIAȚI
ASIGURARI LA

ADAS

VA

RECOMANDĂM

Sunt anumite fapte, anumite acțiuni pe care le întreprinde omul în viață, pe care le dorește și le hotărăște deodată, sau în timp mai îndelungat. Hotărât lucru, printre acestea se află și asigurarea, adică acea clipă când dorința de a lua o măsură de prevedere se caracterizează, se concentrează fericit într-un mod de care depinde, în viitor, primirea unui ajutor substanțial.

Ce determină oare hotărârea respectivă? S-ar putea ca pentru unii, chiar rindurile publicate în aceste pagini, să constituie un indemn. Alții află de la vecini, de la rude ori prieteni cit de necesară este o asigurare încheiată la ADAS. Sunt însă, din păcate, și cetățeni care așteaptă — mai întâi — să se „lovească cu capul de pragul de sus”, adică să li se întâmple supărarea și abia apoi se hotărăsc. Totul este deci foarte greu de cântărit, de pus în balanță. Descori, unii se „scumpesc la... târile”, sau, altfel spus, nu se îndură să dea din pungă cei câțiva lei care reprezintă costul primei de asigurare. Oameni și... oameni. Caractere și... caractere.

Ce bine ar fi dacă fiecare om și-ar aminti — în timp util — proverbe izvorite din înțelepciunea poporului, cum sînt: „Prevederea este mama înțelepciunii”, „Omul nepășit chiar văzînd nu crede”, „Omului înțelept sfaturile-i sînt zadarni-

ce”, „Precum faci, așa tragi”, „Răul pentru ziua rea se păzește”, și multe, multe altele. Așa ar fi posibil să se evite situații de-a dreptul nefericite, cînd vine o supărare ce nu poate fi atenuată, pentru că nu acționează acele avantaje, acele ajutoare pe care le oferă, de exemplu asigurările, ce se încheie la ADAS. Este foarte adevărat că „Paguba ciștig n-o poți face”, așa cum spune proverbul, dar nu este mai puțin adevărat că ajutorul în astfel de situații valorează foarte, foarte mult. S-a spus — și s-a mai scris — că „ADAS la nevoie se cunoaște”. Este parafrizarea unui alt proverb bine cunoscut care afirmă că „Prietenul la nevoie se cunoaște”. Iată deci cum — ca urmare a faptelor de necontestat — ADAS este considerat, într-un sens figurat, prietenul fiecăruia, prieten pentru clipe grele, pentru momente mai mult sau mai puțin tragice.

Și, cu aceasta credem că am spus tot ce se poate spune pentru a vă recomanda să nu mai amînați pe mâine, ce puteți face chiar azi: adresați-vă agenților, inspectorilor, oricăror lucrători ADAS, sau unităților care funcționează în fiecare reședință de județ și în alte localități. Încheiați asigurarea ADAS, pe care o socotiți cea mai utilă pentru dv. sau familie!

VASILE ANTON — Iași. Vă rugăm să vă adresați Direcției județene ADAS. Tovarășii vă vor pune la dispoziție orice material propagandistic doriți: prospecte, foi volante etc. În același timp, puteți solicita lucrătorilor direcției orice lămurire doriți, orice amănunte vă interesează.

MARIN POPA — comuna Iacobeni, Bacău. Citiți, cu atenție, materialele publicate în suplimentul „Albina”. Veți găsi răspuns la multe dintre întrebările dv. Cu privire la durata pe care se încheie asigurarea „Turist”, vă răspundem: o lună.

DUMITRU POPESCU — comuna Mineciu Ungureni, Prahova. Orice cetățean poate încheia 2—3 și chiar mai multe asigurări, nu numai una singură, așa cum greșit v-a informat vecinul dv. În general, cînd doriți să aflați amănunte despre asigurările practicate de ADAS, despre avantajele acestora, adresați-vă lucrătorilor unităților ADAS, nu prietenilor sau cunoscuților. Ei vă informează după... ureche, ceea ce nu este în avantajul dv.

VASILE PRIBOI — Timișoara. Vă felicităm. V-au ieșit 3 combinații de litere la tragerea de amortizare și ne comunicați bucuria dv. Să știți că astfel de surprize plăcute au avut zeci de mii de asigurați. Anul trecut ADAS a plătit peste 4 milioane de lei unor asigurați care au avut — ca și dv. — bucuria de a le ieși unele combinații de litere la tragerile de amortizare.

S-AU CONVINS
DE UTILITATEA
ASIGURARILOR LA ADAS

Convins că o asigurare de accidente este un sprijin de nădejde în împrejurări dificile, G. Tiberiu din Deva a încheiat o astfel de asigurare (cu sume convenite). Măsura de prevedere pe care o luase, l-a ajutat să treacă mai ușor peste necazurile pricinuite de un accident. În urma acestui accident, G. Tiberiu a rămas cu o invaliditate permanentă parțială ADAS i-a plătit asiguratului suma de 16 000 lei (în raport cu gradul de invaliditate), bani care au venit cum nu se poate mai bine.

Arde... Arde... Arde. Vecinii au sărit, care cu ce avea, să stingă focul. Multe lucruri au fost scăpate dar și multe au fost distruse. Această întâmplare s-a petrecut în gospodăria lui Savu Ilie, din comuna Gh. Doja, județul Ialomița. Dar și de data aceasta, asigurarea s-a dovedit un ajutor de nădejde la nevoie. În urma constatării făcute și a drepturilor ce decurg din asigurare, Savu Ilie a primit de la ADAS o despăgubire în valoare de 9 757 lei. Se înțelege că despăgubirea primită a ajutat omului prevăzător să-și înlocuiască bunurile distruse sau avariate.

Printr-o întâmplare asemănătoare a trecut și Burduja Daniel, din Galați. Și el și-a dat seama că a fi prevăzător în viață înseamnă mult. Suma primită de la ADAS drept despăgubire — 14 626 lei — l-a ajutat să iasă ușor din necaz.

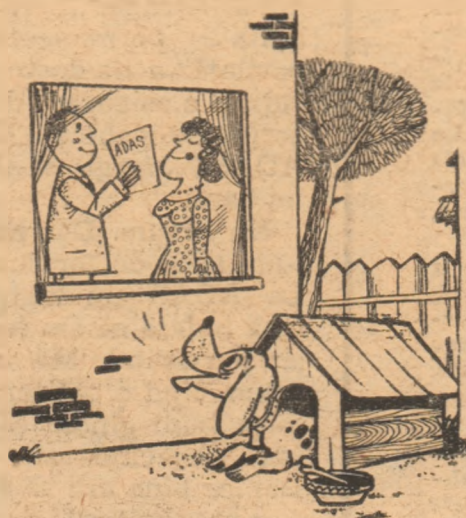
Cine nu se bucură cînd, în urma agonisiei, reușește să-și realizeze o dorință la care ține mult. La fel s-a bucurat și Traică Mircea din Cluj, cînd, în urma economiilor pe care le-a făcut, a reușit să-și cumpere o mașină. Dar omul nostru n-a fost numai econom ci și prevăzător. Un accident a făcut ca mașina lui Traică să fie avariata. Reparația costa peste 16 000 de lei. Dar cu despăgubirea primită de la ADAS — 16 975 lei — și-a plătit reparația, asiguratul nemaiscoțînd nici un ban din buzunar.

Numeroase sînt avantajele pe care le au și unitățile socialiste care încheie asigurări la ADAS. Faptul este firesc, dacă se are în vedere sumele importante ce se plătesc în cazul cînd se produc daune ca urmare a ivirii riscurilor asigurate care pot produce invalidități sau chiar decese.

Citeva cifre sînt edificatoare. Astfel, cooperativa „Muncă și Artă” din Galați a primit suma de 152 700 lei, reprezentînd despăgubiri convenite ca urmare a distrugerii de bunuri provocate de incendii.

Și cooperativa agricolă de producție din comuna Vărăști-Ilfov a primit importante despăgubiri ca urmare a unor pagube produse prin pierrea animalelor. Suma aceasta este de cca. 2 000 000 lei.

Sînt doar alte două din numeroasele exemple care scot în evidență necesitatea asigurării la ADAS.

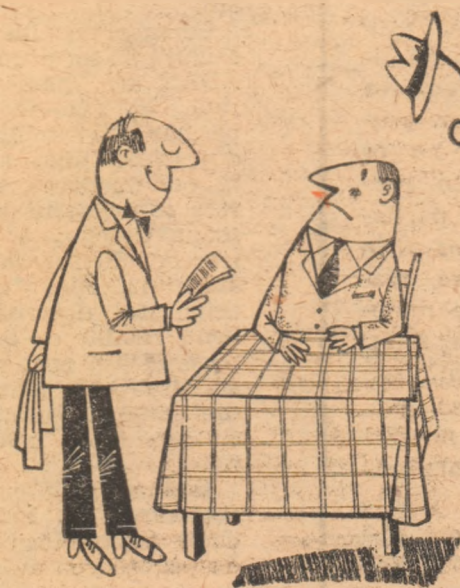
— În sfîrșit! Voi putea dormi și eu mai liniștit.

— Iese bine costumul?
— Să vă... asigur ?!

— „Nu aduce anul ce aduce... clipa”,
Iată de ce este necesară asigurarea !

— Iată „meniul”. Dumneavoastră
puteți alege. Sînteți... asigurați !!!

FIBRA SINTETICĂ — UN CALMANT ?

Este un lucru de mult cunoscut că îmbrăcămintea și rufăria din fibre sintetice provoacă anumitor persoane eczeme și mîncărimi. Nu se știe în schimb că fibrele sintetice pot avea și efectul contrar. Anumite experiențe făcute cu fibre textile din policlorură de vinil au dat acum cîțva timp unor cercetători francezi ideea că rufăria și bandajele din acest material ar putea avea un efect calmant sau chiar terapeutic la dureri. Această presupunere a fost confirmată ulterior prin succesele obținute în tratarea unor afecțiuni reumatice și a nevralgiilor. Interesantele rezultate din Franța

au fost recent reexamineate la clinica de neurologie din Mainz, ținîndu-se seama de eventualele erori. Aici, experiența a fost făcută pe 50 de pacienți care au purtat în mod benevol, timp de 9 luni rufărie din policlorură de vinil și ocazional și bandaje din același material. Alternativ au fost utilizate uneori rufe și materiale din alte fibre pentru a exclude o influență sugestivă. Rezultatul: în 16 din cele 50 de cazuri a fost înregistrat un succes clar, la alți 18 pacienți un progres satisfăcător iar în toate celelalte cazuri nu a intervenit nici o ameliorare.

Concursul sportiv, prin însăși rațiunea lui de a fi, implică tendința de a-și depăși adversarii, depășindu-te pe tine însuși. Încercarea de autodepășire este cu atât mai frecventă într-un sport ca atletismul unde cei mai buni dintre cei buni rămîn în mod frecvent singuri în luptă cu centimetri sau secunde propriilor lor recorduri. Din asemenea autodepășiri a fost compusă și cariera sportivă a lui Valerii Brumel, „săritorul cosmic” care a ridicat recordul mondial la înălțime pînă la 2,28 metri.

manului aceasta este cea mai semnificativă. Acum trei ani, în plină glorie, imbatabil și declarat de mai multe ori „cel mai bun sportiv al anu-

**Mai presus
decît
recordul mondial**

lui”, Brumel suferă un grav accident de motocicletă în urma căruia numai o deosebită măiestrie chirurgicală l-a salvat de la amputarea unui picior.

Operația reușește. Dar Brumel vrea să facă sport. Și forțînd piciorul convalescent suferă o nouă ruptură urmată de o nouă operație care l-i scurtează cu trei centimetri. Orice nădejde pentru sport era pierdută. Timp de doi ani și jumătate el avea să nu se mai despartă de cirje suferînd șase operații și avînd piciorul mai mult în ghips. Singura problemă care se mai punea era să poată și să învețe să umble din nou fără cirje și baston.

Și iată că Brumel se pregătește acum să sară doi metri! Brumel din nou deasupra ștachetei!? Cine îl silește? E un miracol? Nu. Pur și simplu un atlet obișnuit să depășească recordurile, să se autodepășească — și-a depășit însăși condiția de virtual infirm. Recordul mondial încă n-a căzut. Și totuși Brumel stabilește astăzi cel mai impresionant dintre recordurile sale!

P. VLADIMIR

O nouă emisiune FILATELICĂ

La Fabrica de timbre se află în pregătire o nouă emisiune de mărci poștale intitulată „Fluturi”. Formată din 8 valori seria va ilustra speciile de fluturi cele mai răspîndite pe teritoriul țării noastre. Prin punerea în circulație a noii serii, vor fi satisfăcute exigențele a numeroși colecționari care se ocupă de filatelia tematică și îndeosebi de tema faună.

Mărcile vor fi tipărite în mai multe culori pe hîrtie cromo și vor avea formatul 27x39 mm.

Atlas GEOGRAFIC COSTA RICA

Spre deosebire de toate celelalte republici de pe istm și de majoritatea covârșitoare a țărilor din America de Sud, în această țară, practic vorbind, nu există populație indiană.

În mod frecvent, se pot auzi afirmații făcute pe un ton ritos potrivit cărora în Costa Rica nu ar exista conflicte sociale ascuțite între muncă și capital. Dar evenimentele contrazic aceste afirmații.

Oamenii muncii din portul Limon au ajuns la capătul răbdării cînd salariul docherilor a fost aproape înjumătățit. În oraș au început tui-

INSTANTANEU LA ZOO BĂNEASA

Un depozit de sunete

Creдем că nu ar fi greșit dacă aceasta ar fi denumirea unei interesante biblioteci muzicale existente în orașul Voronej din R.S.F.S.R. Aici se găsesc circa 80 000 exemplare de cărți și note muzicale la care se adaugă o bogată fonotecă cu peste 40 000 de înregistrări aparținînd compozitorilor autohtoni și străini.

În afară de cărțile ce se iau cu împrumut, de la această bibliotecă se obțin în aceleași condiții notele muzicale preferate și se pot face gratuit înregistrări pe bandă de magnetofon pentru cluburi, întreprinderi, școli și teatrele populare.

ȘTIAȚI CĂ...

...încă cu 40 de ani în urmă, apele minerale îmbuteliate de la Borsec erau mult apreciate în Egipt?

...presiunea exercitată de lumina Soarelui asupra Pămîntului este egală cu 100 de mii de tone?

...singurul oraș din lume situat exact pe linia ecuatorului este Quito, capitala republicii sud-americane Ecuador?

...în ultimii 20 de ani, operele lui Eminescu, Creangă, Argezi și Sadoveanu, au fost tipărite în țara noastră în peste 19 milioane de exemplare?

...în prezent, un sfert din suprafața Pămîntului este deșert?

...un grup de oameni de știință cehoslovaci a descoperit un insecticid atât de puternic încît un singur gram din el poate ucide un miliard de insecte?

...în cele 1162 de brutării existente în satele patriei noastre, se coc zilnic 2 milioane 300 de mii de pîini?

...pe podul proiectat a se construi peste strîmtoarea Bosfor vor trece zilnic cam 21 de mii de vehicule?

...după părerea astronomului sovietic J. Sklovski, viața în Univers ar putea exista pe circa un miliard de planete?

burări, s-a dat foc clădirilor aparținînd trustului „United Fruit Company”, bananele au început să fie azvirlite în ocean. Ripostînd, detașamentele de jandarmi au deschis focul împotriva greviștilor și totodată s-a recurs și la spărgători de grevă.

În Costa Rica crește conștiința națională și politică a majorității populației. Anul viitor, în Costa Rica urmează să aibă loc alegeri generale și țara a și început să se pregătească în vederea acestora. Forțele progresiste se grupează în jurul unei noi organizații politice: „Blocul muncitorilor, țăranilor și intelectualilor”. Liderul acestei organizații este Manuel Mora Valverde. O dovadă a schimbărilor o constituie și tendința cercurilor largi ale opiniei publice spre normalizarea și dezvoltarea relațiilor cu țările socialiste.

Să ne cunoaștem legile Pensie pentru micii meseriași

PECIUNGINĂ I.A. GHEORGHE din satul Găleșoia, comuna Cîlnic, județul Gorj.

Noua lege a pensiilor prevede posibilitatea ca un cetățean să-și poată dovedi vechimea în muncă în vederea acordării unei pensii și prin cotizații indiferent în ce calitate (angajat sau patron), la fostele case de asigurări sociale.

Deci dv. dacă aveți la domiciliu atelier de olărie și ați contribuit la fostele case de asigurări sociale, avînd dovezi în acest sens, puteți primi un ajutor social — cu o vechime în muncă de 5 ani sau pensie pentru limită de vîrstă cu o vechime în muncă dovedită cu acte pentru cel puțin 10 ani.

Dacă nu posedați acte oficiale dar cunoașteți că ați cotizat, puteți solicita la arhiva Ministerului Muncii, str. Alecu Constantinescu nr. 9, sectorul 7-București, o adeverință pentru vechime în muncă.

Menționăm că și perioada cît ați satisfăcut stagiul militar, concentrare, mobilizare sau prizonierat se consideră vechime în muncă.

După ce aveți toate actele de vechime în muncă, puteți să le depuneți la serviciul de pensii al Direcției pentru Probleme de Muncă și Ocrotiri Sociale din Tg. Jiu, pentru calcularea dreptului de pensie.

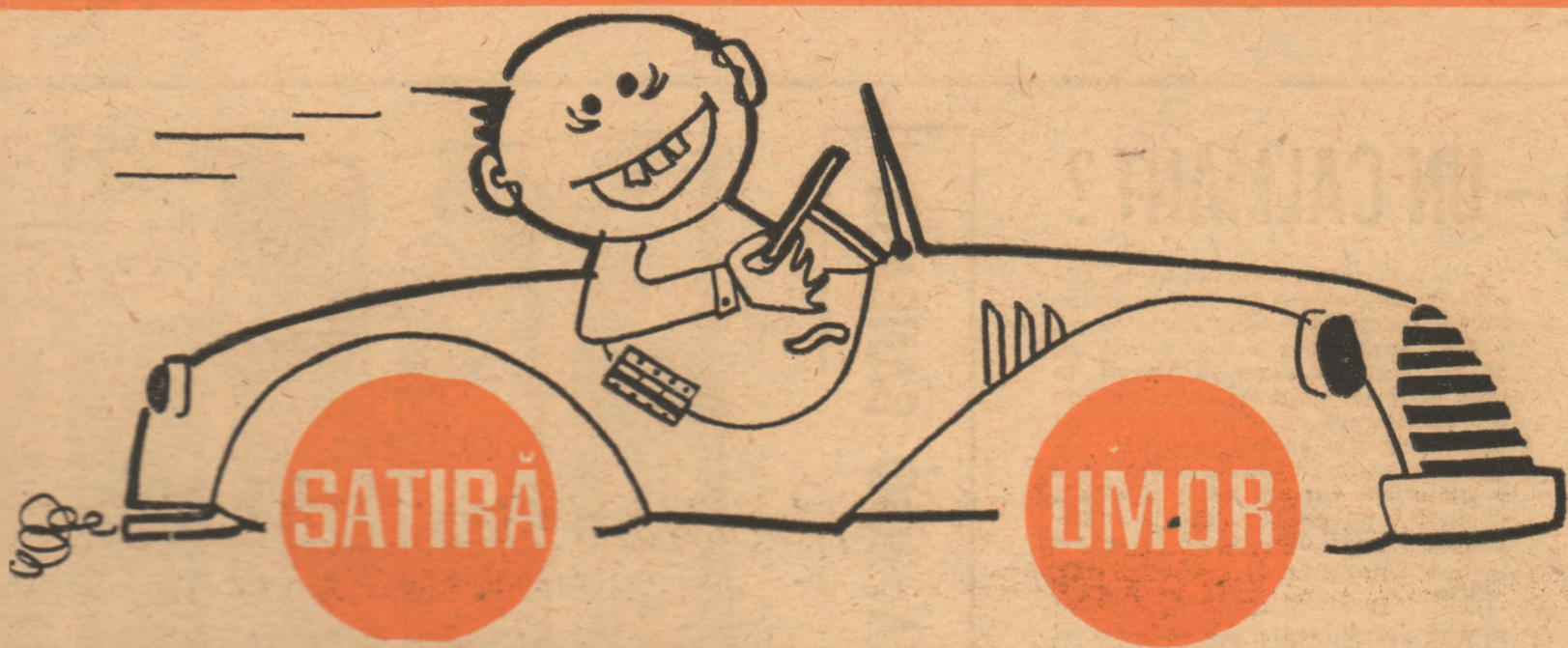
V. BRAILOIU
consilier juridic

Locuitorii Republicii Costa Rica din America Centrală se mindresc nu numai cu amplasarea geografică aparte a insuliței lor. Ei se mindresc cu denumirea ei, căci în spaniolă Costa Rica înseamnă coasta cea bogată și mai cu seamă cu faptul că țara lor este o insuliță cu o tradițională putere civilă și libertăți burghezo-democratice, pierdută în oceanul de regimuri dictatoriale din America Centrală.

Soarta Republicii Costa Rica depinde în mod vital de desfacerea producției economice ei bazate pe monocultură, și anume cafeaua și bananele. Principalul ei client, Statele Unite, reduce artificial prețurile atât la cafea, eît și la banane, restring achizițiile acestor produse și, simultan, majorează prețurile la propriile lor mărfuri exportate în Costa Rica. Ca urmare, țara trece prin greutăți economice crescînde.

G

RUDĂ DE DEPARTE

— Sînteți rudă cu această femeie?
— Da, dar foarte de departe. Noi sîntem 12 frați și surori, eu sînt primul copil, iar ea — ultimul.

L

MĂSEAUA

— De ce ești așa de nenorocit?
— Mă doare o măseauă...
— Mare lucru! Dacă ar fi măseaua mea n-aș sta nici o clipă pe gînduri, aș scoate-o imediat.
— Dacă ar fi măseaua ta, aș proceda și eu la fel.

U

PRUDENȚA

Ofițerul stării civile se apropie de un tînăr în costum de gală și îl întrebă:
— Du, sînteți fericitul soț?
— Asta o să vedem mai tîrziu — răspunde mirele.

M

GRĂBITUL

— Să nu sari înainte de a se opri autobuzul.
— Mă grăbesc să ajung la spital.
— A, atunci poți să sari...

E

S-A SUPĂRAT

— Dacă șeful nu-și va trage cuvintele pe care le-a rostit ieri, nu voi mai lucra aici!
— Dar ce li-a spus?
— „Caută-ți un loc în altă parte!”

PE CUVINT DE ONOARE!...

Multe văzuse el, Constantin Filipiu, în viața lui, dar cei mai frumoși ca al C.A.P.-ului din Slobozia Ciorăști (jud. Vrancea) nu i-a fost dat să admire. Filipiu simte că i-au căzut cu tronc. Măcar pe cițiva de-ar pune mina! Dar cum? Cum să deschidă ușile astea nalte și grele, păzite de cei doi cerberi care stau acolo, neclintii, de parcă ar avea picioarele înfipite în pămînt? Dacă ar putea, ca Ali-Baba din poveste, să rostească numai două vorbe miraculoase și să i se deschidă porțile... Dacă l-ar putea „invirti” pe paznicii care stau țanțos la intrare... Dacă...

Și uite așa se frămîntă, cu oful în inimă, el vestitul Filipiu, meșter în toate, neîntrecut magician, expert în zaț de cafea, iluzionist, ghicitor în stele, în palmă, chiar și al gîndurilor semenilor săi. Acum însă nu găsește... Nu-i vine nici o idee... O idee... Dar la te uită... Ce mai plecaciune știu să facă?... Ce curtenitori sînt paznicii? Nici nu-ți vine să crezi că se pot îndoi așa din șale... Și ce mai „să trăiți” le iese din gură cînd trec pe lingă ei, brigadierul contabil, președintele... Măi să fie al dracului, dacă aștia n-au școală înaltă nu știu ce să spun! Sînt sensibili la șefi. La șefi? Stai, am găsit, sare în sus Filipiu. De ce n-aș face-o eu pe șeful? Tiii, ce festă o să le joc! Că nu de geaba mă cheamă pe mine Filipiu... Și par naivi. Mă prind pe orice... că „se prind”.

A doua zi, după ce și-a încheiat „norma” de pîndă, spîlcuit, Filipiu, excroc notoriu, descinde din scîn drept în fața paznicilor Stan Bucur și Mihai Ionescu.

— Voi sînteți paznicii?
— Noi, să trăiți!
— Chipeși băieți!
Flatați de altă intimitate, Bucur și Ionescu se îmbujorează la față ca două fete invitate în prima oară la dans.

— Știți cine sînt eu?
Habar n-aveau, dar zic amîndoi da, ca să-și dea importanță.

— Ei bravo! Pe cuvînt de onoare că m-așteptam să-l cunoașteți pe instructorul Filipiu. Pe cuvînt de onoare că sînteți băieți destepți. Imi placeți!

Și cu priviri furise își întipări bine în minte planul curții. Iar noaptea, cînd noul său amic Ionescu Mihai — căci se împrieteniseră la cataramă — visa fericit că a intrat în grațiile instructorului Filipiu, acesta șterpelea frumusețea doi cai din grajd. Pe unul l-a pierdut pe drum, dar ce conta. L-a vindut pe al doilea, cu 2000 de lei, lui Ion Moldoveanu din comuna Dealul Lung.

Cu astfel de paznici e o plăcere să ai de-a face — și-a zis. Și iată-l din nou în acțiune, după numai cîteva zile, încercînd de data asta, vigilența paznicului de la C.A.P. Dumbrăveni.

— Pe cuvînt de onoare, eu sînt instructorul Filipiu... Am venit în control...

Nae Scarlat, noul „gură cască” a înghițit gogoșa pe nemestecate. Nici prin cap nu l-a trecut să-i ceară legitimația. În schimb, a „cinstit” cu falsul instructor o sticlă întreagă de vin. Băiat de treabă Filipiu...

Și băiatul de treabă, noaptea, a mai șterpelit doi cai. Se-nvățase. Piață de desfacere găsise în Dealul Lung. Acolo nu-l întreba nimeni dacă are herghelie proprie. Nu l-a întrebat, deci, nici Stan Dascălu, dar l-a plătit bine, cu 4000 de lei.

Pe cuvînt de onoare, o galerie de naivi...

DUMITRU MINCULESCU

Serisoare urgentă
Desen de NIC. NICOLAESCU

RALIUL STUPINA — TOPALU

Știm cu toții ce este un raliu: o cursă cit mai lungă pentru automobile, pe drumuri cit mai grele și pe care o câștigă cel care, avînd norocul să nu se oprească într-un copac sau într-o prăpastie, ajunge primul la sosire. Definiția poate că este incompletă. Ceea ce vroiam de fapt să vă aducem la cunoștință este organizarea unui nou raliu. Raliul Stupina-Topalu.

Iată istoria lui. Gelos pe atitea asociații care au organizat raliuri, consiliul popular al comunei Crucea, din județul Constanța, în colaborare cu secția drumuri și poduri, a pus la cale organizarea unui raliu cu totul și cu totul original. Distanța — 12 kilometri. Plecarea din satul Stupina, sosirea în comuna Topalu.

Ineditul raliului stă în simplitatea măsurilor organizatorice. N-au fost angajați nici arbitri, nici starteri, nici observatori, nu s-au făcut nici un fel de amenajări, nici măcar cele două porți de la PLECARĂ și SOSIRE, împodobite cu verdețuri. S-a făcut un singur lucru: tabla indicatoare pe care scrie TOPALU 12 km. n-a fost pusă la kilometrul 17 pe șoseaua Hirșova — Constanța, în dreptul satului Tichilești, ci în mijlocul satului Stupina. Atît. S-a mutat un indicator. Cine se ia după el, participă la un raliu de toată frumusețea.

Dar să începem cursa. Al

treabă la Topalu și cauți indicatorul respectiv. Il vezi la Stupina. Cotești din șoseaua asfaltată pe un drum bolovănos. Ți se zdruncină rărunchii, dar mai rău îți pare de piesele mașinii. Ajungi la o secție a I.A.S. Stupina. Drumul trece prin curte. Il urmexi conform indicatorului. Urci un deal. Il cobori și te trezești în plin podiș dobrogean, pe drum de tarla, cu șleauri adînci de jumătate de metru. Îți spui că nu se poate să țină mult așa. Și nu ține. Încep niște mlaștini. Cobori, iei apă și-ți răcești motorul care a început să fiarbă. Ieși din mlaștină și dai în niște ripe.

Drumul (e un fel de a spune) merge în zig-zag și în unghiuri drepte printre tarlale. Te invirtești în loc. Asta înseamnă 12 kilometri... la cub. Este un loc unde, dacă o cotești la stînga, dai într-o ripă din care, cum ți se spune la Sosire, nu te mai scoate nimeni nici cu tractorul.

Ai trecut dimineața prin Stupina și ajungi în Topalu (dacă ajungi!) seara tîrziu.

Vă asigurăm că descrierea noastră pălește în fața realității și că peripețiile acestui raliu trebuiesc trăite spre a fi gustate cu ade-vărat.

Dacă vreți totuși să-l faceți, aprovizionați-vă la plecare cu două, trei piini, fiindcă gestionarul brutăriei din Topalu, unde veți ajunge seara morți de foame, în loc să distribuie pînea în comună, adică locuitorilor care au dat griu în acest scop și au contribuit și la construirea localului, o transportă și o vinde la Horia, unde se află birourile cooperativei de consum și deci rubedeniile „conducerii”.

Iar în încheiere, o rugăminte: sugestiile și observațiile privind raliul STUPINA-TOPALU trimiteți-le organizatorilor. Adăugați și cuvintele felicitări. Le merită.

NICOLAE CULCEA

„ECHILIBRISTUL”

Am admirat și eu adeseori Echilibristii la cire. Mă luau fiori Văzîndu-i colo, sus, pe-un fir subțire Și teama mă prindea fără de știre Deși, foarte aproape de podea, O plasă-ntînsă viața le păzea... Dar și prin alte părți am întîlnit „Echilibristii” de-un soi deosebit! Ei, viața toată chiar, dacă se poate, Pășesc pe-un fir de mediocritate Ce-i împletit din fapte subțirele Cu multă nepăsare printre ele Și susținut, ici, colo, de... „proptele”. Sub acest fir, în veci infometată, Ratarea stă cu gura larg căscată. Iluziile toate-s de prisos! De pe acest fir prea șubred, lunecos, Echilibristul cel mai iscusit Se prăbușește pînă la sfîrșit, Odată cu „proptelele” pe care Al vicții vînt le mătură din cale. Și lovitura-i foarte dureroasă, Că-n viață n-ai, cum ai la cire,

o plasă!

MIHNEA MOISESCU

— Vezi, dacă nu-mi tăia drumul pisica neagră în ziua inventarului, acum nu eram aici.
Desen de F. GRONSKI